

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет економіки та менеджменту

(повна назва факультету)

Кафедра менеджменту та адміністрування

(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня
бакалавр

(назва освітнього ступеня)

на тему: Дослідження інформаційного забезпечення управління

підприємством, на прикладі ТОВ «Груп-Консалт»

Виконала студентка _____ 4 курсу, групи _____ БМ-41
спеціальності 073 Менеджмент“_____”

(шифр і назва спеціальності)

_____ Чорний Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник _____ Гарматюк О.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль _____ Мосій О. Б.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____ Сороківська О. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Рецензент _____ Андрушків Б.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль
2024

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет

економіки та менеджменту

(повна назва факультету)

Кафедра

менеджменту та адміністрування

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Сороківська О.А.

(підпис) (прізвище та ініціали)

« » 2024 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

на здобуття освітнього ступеня

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

студенту Чорному Тарасу Михайловичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Дослідження інформаційного забезпечення управління підприємством на прикладі ТОВ «Груп-Консалт»

Керівник роботи

к.е.н., доц. Гарматюк О.О.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом ректора від «05» лютого 2024 року № 4/7-119

2. Термін подання студентом завершеної роботи 11 червня 2024 року
3. Вихідні дані до роботи статут підприємства, звіт про фінансові результати, баланс, звіт із праці.
4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)
  1. Теоретичні засади організації інформаційного забезпечення управління підприємством.
  2. Дослідження інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт» .
  3. Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення ТОВ «Груп-Консалт»
  4. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів):

Структурно-логічна схеа інформаційного забезпечення управління підприємством; концептуальна схема інформаційного забезпечення підприємства; загальна інформація ТОВ «Груп-Консалт» ; фінансово-господарські показники роботи ТОВ «Груп-Консалт» за 2022-2023 рр.; характеристика надання послуг ТОВ «Груп-Консалт»; проблеми, що вивчаються в ході маркетингових досліджень ТОВ «Груп-Консалт»; витрати на матеріали та проведення маркетингових досліджень.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці	к.т.н., доц. Окіпний І. Б.		

7. Дата видачі завдання

05.02.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	січень	виконано
2.	Розділ 1 Теоретичні засади інформаційного забезпечення управління підприємством	Січень - лютий	виконано
3.	Розділ 2 Дослідження інформаційного забезпечення управління тов «груп-консалт»	лютий	виконано
4.	Розділ 3 Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення управління тов «груп-консалт»	березень	виконано
5.	Розділ 4 Безпека життєдіяльності, основи охорони праці	квітень	виконано
6	Висновки	травень	виконано

Студент

Чорний Т.М.

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

Гарматюк О.О.

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Дослідження інформаційного забезпечення управління підприємством, на прикладі ТОВ «Груп-Консалт»

Кваліфікаційна робота бакалавра: 72 сторінок, 12 рисунків, 14 таблиць, 2 додатки, 30 літературних джерел.

Предмет дослідження – теоретико-прикладні аспекти інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт».

Об’єкт дослідження – процес інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт».

Метою роботи є обґрунтування теоретико-прикладних засад інформаційного забезпечення управління товариством.

Методи дослідження – абстрактно-логічний; аналізу і синтезу; логічний; системного аналізу функцій державного управління; економіко-статичний, табличний.

Розроблено пропозиції щодо інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт», а саме обґрунтовано проведення маркетингових досліджень з метою визначення особливостей клієнтів, їхніх потреб, а також вдосконалення параметрів медіа-планування (створення Інтернет сайту).

Результати впроваджено у діяльність ТОВ «Груп-Консалт».

Ключові слова: інформаційне забезпечення, показники інформаційного забезпечення, формування інформаційного забезпечення, інформаційне забезпечення управління, інформаційна система, інформаційне середовище.

SUMMARY

Study of the enterprise management information support (LLC “Group-Consult” as a case study)

Bachelor’s thesis contains of 73 pages, 12 pictures, 14 tables, 2 appendices, 30 references.

The Subject of Investigation is the theoretical and applied aspects of information management management of LLC «Group-Consult».

The Object of Investigation is the process of information support of the management of LLC «Group-Consult».

The Aim of the Work is to substantiate the theoretical and applied principles of information support for company management.

The Methods of Investigation are abstract and logical; analysis and synthesis; logical; system analysis of public administration functions; economic-static, tabular.

The proposals have been developed for the information support of the LLC «Group-Consult» management, namely, the conduct of marketing research in order to determine the characteristics of customers, their needs, as well as improving the parameters of media planning (creation of an Internet site) has been substantiated.

The results have been implemented in the activities of LLC «Group-Consult».

Key words: information support, indicators of information support, formation of information support, information support of management, information system, information environment.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	10
1.1 Концептуальні аспекти інформаційного забезпечення підприємства	10
1.2 Структурні показники інформаційного забезпечення в аспекті управління підприємством	13
1.3 Формування інформаційного забезпечення процесів управління на підприємстві	19
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «ГРУП-КОНСАЛТ»	24
2.1 Загальна характеристика ТОВ «Груп-Консалт»	24
2.2 Комплексна оцінка фінансового та інформаційного забезпечення досліджуваного товариства: управлінський підхід	28
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «ГРУП-КОНСАЛТ»	40
3.1 Впровадження маркетингових досліджень як орієнтир інформаційного забезпечення управління досліджуваним товариством	40
3.2 Обґрунтування економічної ефективності на основі застосування параметрів медіа-планування: інформаційний підхід	51
РОЗДІЛ 4 БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ	59
4.1 Забезпечення проведення ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів	59
4.2 Основні завдання в галузі охорони праці	63
ВИСНОВКИ	66
БІБЛІОГРАФІЯ	70
ДОДАТКИ	72

ВСТУП

Актуальність теми відзначається в тому, що сучасне управління неможливо уявити без використання інформаційних систем та обробки даних. Головне призначення таких систем у менеджменті – ефективна допомога в процесах прийняття рішення. Управлінські процеси мають вагомий інформаційний складник, який формується на основі зібраних та оброблених даних за запитами користувачів та самої системи управління. Розвиток інформаційного суспільства вимагає активізації у формуванні єдиного інформаційного управлінського простору не тільки на рівні підприємства, а й партнерського управлінського середовища з постачальниками, клієнтами, державними і приватними інститутами та організаціями.

Встановлено, що формування інформаційного забезпечення являє собою досить складний та різноаспектний процес надання зручної та ефективної форми інформаційного обміну як всередині підприємства, так і ззовні. Інформаційне забезпечення є свого роду підґрунтям для подальшого розвитку підприємства, що надає можливості зростання його прибутковості, рентабельності та конкурентоспроможності. Зауважимо, що для ефективного функціонування інформаційного забезпечення необхідна інформація, яка надходить із трьох основних джерел: інформація підприємства; інформація із засобів масової інформації та інформація із консалтингових фірм.

Слід відзначити, що інформаційне забезпечення являє собою накопичення та групування отриманих даних, які матимуть позитивний вплив на діяльність конкретного підприємства. Мета інформаційного забезпечення будь-якого підприємства полягає у тому, щоб на основі сукупності зібраних вихідних даних отримати оброблену, агреговану інформацію, на основі якої здійснюється прийняття оптимальних управлінських рішень. Для досягнення даної мети необхідно розв'язати ряд визначених задач, до яких належить: збір первинної інформації, її зберігання, розподіл між конкретними виконавцями та

відділами, підготовка до обробки та обробка, структуризація, передача управлінському органу обробленої інформації, аналіз тощо

Питання інформаційного забезпечення управління обговорюють автори вітчизняних та зарубіжних досліджень: Е. Бейч, І. Бобренко, В. Вербіцька, В.Зіміна, М. Іванюк, М. Кубрак, Г. Маринюк, Р. Мецберг, І. Чуйко та інші.

У зв'язку з цим, все більше виникає необхідність у дослідженні змістового наповнення, завдань інформаційного забезпечення управління підприємством, а також адаптації його особливостей до сучасних реалій конкурентного середовища.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є обґрунтування теоретико-прикладних засад інформаційного забезпечення управління товариством.

Для реалізації сформованої мети предстановлено наступні **завдання**:

- досліджено концептуальні аспекти інформаційного забезпечення підприємства;
- обґрунтовано структурні показники інформаційного забезпечення підприємства;
- досліджено діяльність ТОВ «Груп-Консалт»;
- проаналізовано інформаційне забезпечення управління товариством;
- представлено рекомендаційні заходи щодо удосконалення інформаційного забезпечення управління товариством.

Об'єкт даного дослідження – процес інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт».

Предметом даних наукових досліджень є теоретико-прикладні аспекти інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт».

Методика наукових досліджень. Кваліфікаційну роботу бакалавра виконано на основі теоретичних та інформаційних основ, які включають нормативно-правове забезпечення; наукові дослідження з проблематики менеджменту; статистична та бухгалтерська звітність; інформація періодичних видань; ресурси Internet.

Джерела наукових досліджень. У даній роботі використовувалась інформація з періодичних наукових видань, монографічної літератури, відповідні норми законодавства, а також статистичні джерела відповідно до тематики дослідження.

Методи дослідження. В роботі використано такі методи: абстрактно-логічний; аналізу і синтезу; логічний; системного аналізу функцій державного управління; економіко-статичний.

Новизна наукових результатів. У кваліфікаційній роботі бакалавра обґрунтовано теоретичні засади інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт» та рекомендаційні засади щодо удосконалення діяльності товариства.

Практичною основою до одержаних результатів є основним аспектом щодо удосконалення інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт», а саме обґрунтовано проєктні рішення щодо проведення маркетингових досліджень з метою визначення особливостей клієнтів, їхніх потреб, а також вдосконалення параметрів медіа-планування (створення Інтернет сайту).

Обсяг та структура кваліфікаційної роботи бакалавра. Кваліфікаційна робота бакалавра формується зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 69 сторінок, 12 рисунків, 14 таблиць, 2 додатки, 30 літературних джерела.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1.1 Концептуальні аспекти інформаційного забезпечення підприємства

Якість та оперативність інформаційного забезпечення значною мірою впливає на ефективність будь-якої управлінської технології. У загальному розумінні інформаційне забезпечення являє собою систему показників і засобів їх опису. Інформація, яка необхідна для оптимального функціонування управлінської системи, називається управлінською. Інформаційна потреба менеджерів носить характер форми ставлення до певної інформації, яка кваліфікується як необхідна для вирішення поставленого завдання. Основними факторами об'єктивної природи, що впливають на формування інформаційних потреб менеджерів, є вид управлінської діяльності, особливості виконуваних функцій, пов'язаних з різним рівнем управлінської діяльності в господарській системі [5]. Науковці вважають, що в умовах невизначеності, ефективне функціонування підприємства залежить від можливості розробки та впровадження нестандартних, креативних управлінських рішень, що приймаються на основі отриманої інформації. Зауважимо, що проблема співвідношення кількості даних та якості інформації, її корисність та актуальність, виступає основоположним фактором. Слід відзначити, що формування такої системи управління не можливе без достовірної, своєчасної, актуальної інформації. Отже, виділяють наступні підходи щодо визначення сутності «інформаційне забезпечення». Таким чином, доведено, що інформаційне забезпечення трактується як сукупність засобів, методів і способів, інформаційних ресурсів та потоків. Відзначено, що інформаційне забезпечення складається із сукупності системи показників. Класифікуватись за певними критеріями, а саме:

- потоків інформації – варіантів організації документообігу;
- систем кодування та класифікації інформації;
- уніфікованої системи документації;
- інформаційних масивів (файлів), що зберігаються на машинних носіях з різним ступенем організації.

Нещодавні дослідження ряду науковців свідчать, що переважна більшість опитаних менеджерів вітчизняних підприємств (53,3%) дотримуються думки, що умовою прийняття ефективних управлінських рішень є покращення інформаційного забезпечення, 49% опитуваних респондентів відповіли, що головною причиною конфліктів на робочих місцях є відсутність ефективних комунікаційних зв'язків.

Можна стверджувати, що формування інформаційного забезпечення являє собою досить складний та різноаспектний процес надання зручної та ефективної форми інформаційного обміну як всередині підприємства, так і ззовні. Інформаційне забезпечення є свого роду підґрунтям для подальшого розвитку підприємства, що надає можливості зростання його прибутковості, рентабельності та конкурентоспроможності. Зауважимо, що для ефективного функціонування інформаційного забезпечення необхідна інформація, яка надходить із трьох основних джерел: інформація підприємства; інформація із засобів масової інформації та інформація із консалтингових фірм.

Встановлено, що сучасні підприємства мають неабиякий інтерес у генеруванні інформації, що характеризується високими якісними критеріями. Це дає змогу забезпечити високий рівень довіри до бізнесу з боку споживачів, постачальників та інших учасників підприємницької діяльності та матиме позитивний вплив на розвиток їх подальшої діяльності. Констатуємо, що менеджери в процесі здійснення управлінської діяльності, обґрунтування та прийняття управлінських рішень повинні оперувати своєчасною, правдивою та достовірною інформацією про усі ланки господарської діяльності підприємства. Зауважимо, що якість інформації впливає на ефективність реалізації управлінського процесу, адже чим вищі якісні критерії інформації, тим кращі

можливості менеджерів приймати оптимальні управлінські рішення (рис. 1.1).

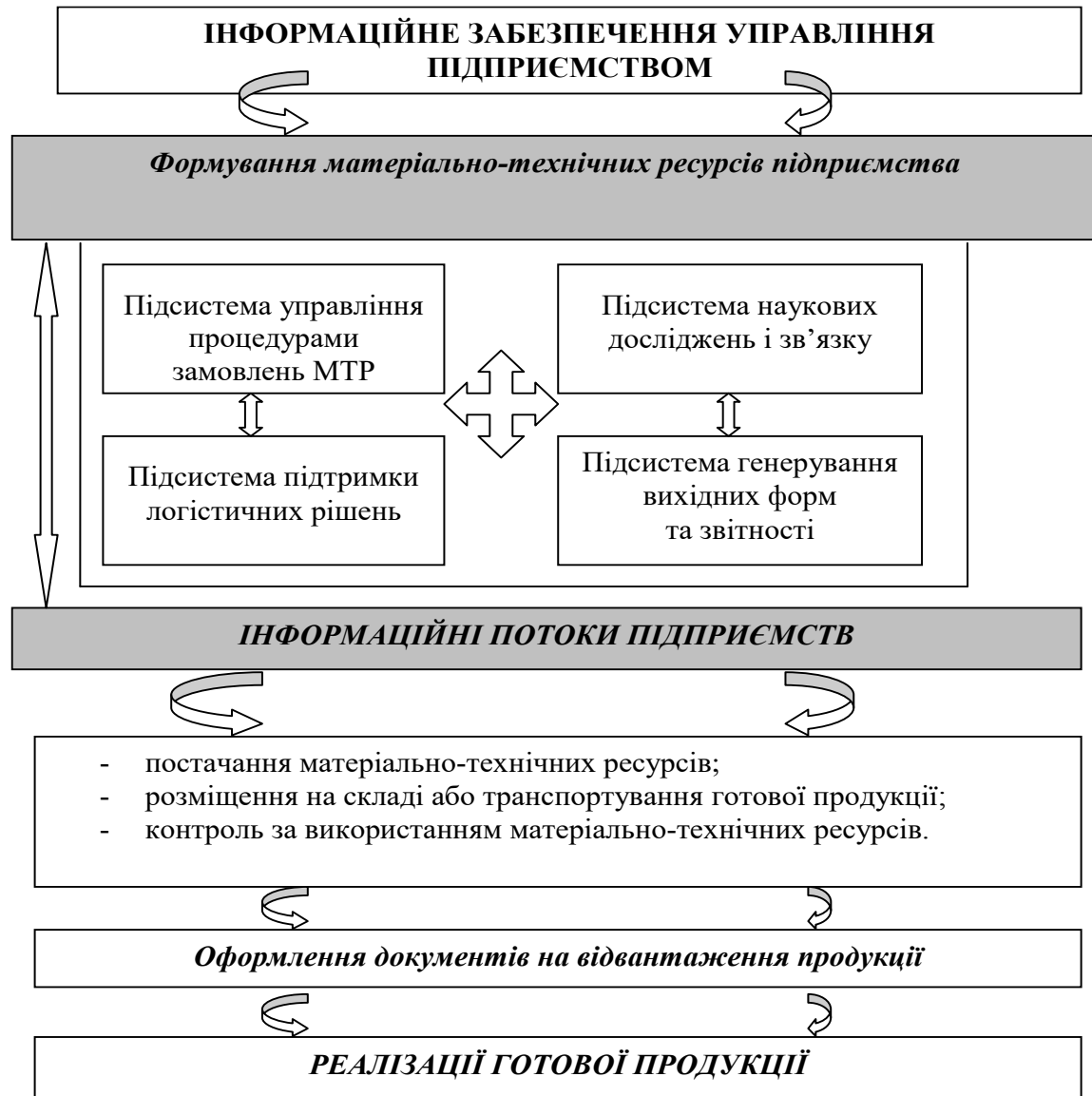

Рисунок 1.1 – Структурно-логічна схема інформаційного забезпечення управління підприємством [5]

Отже, інформаційне забезпечення являє собою накопичення та групування отриманих даних, які матимуть позитивний вплив на діяльність конкретного підприємства. Мета інформаційного забезпечення будь-якого підприємства полягає у тому, щоб на основі сукупності зібраних вихідних даних отримати оброблену, агреговану інформацію, на основі якої здійснюється прийняття оптимальних управлінських рішень. Для досягнення даної мети необхідно розв'язати ряд визначених задач, до яких належить: збір первинної інформації, її зберігання, розподіл між конкретними виконавцями та відділами,

підготовка до обробки та обробка, структуризація, передача управлінському органу обробленої інформації, аналіз тощо [4].

Отже, зазначимо, що сучасний розвиток цифрових технологій має неупереджений вплив на бізнесовий світ, тому актуальною є проблема створення інформаційного забезпечення управління підприємством. Нові можливості дадуть змогу підприємствам протистояти сучасним викликам та сформуванню нових перспектив для подальшого зростання, а саме: диверсифікація видів діяльності, збільшення кола основних партнерів, співпраця з різноманітними учасниками бізнес-процесів, збільшення ресурсної бази, оптимізація структури витрат, гармонізація потоків надходження доходів, оптимізація каналів збуту та ланцюгів комунікацій, розширення джерел та спектру формування пропозицій, збільшення сегментів споживачів, зростання клієнтської прихильності, розвиток інших напрямів діяльності.

Таким чином, інформаційне забезпечення управління підприємством повинно бути достовірним, своєчасним і точним для прийняття ефективного управлінського рішення щодо подальшого розвитку підприємства. Створення сучасної інформаційної інфраструктури є пріоритетним завданням для розвитку підприємницького сектору.

1.2 Структурні показники інформаційного забезпечення в аспекті управління підприємством

Інформаційне забезпечення управління – це сукупність реалізованих рішень щодо обсягів інформації, її якісного та кількісного складу, розміщення і форм організації. При цьому метою інформаційного забезпечення управління є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів [4].

Виділяють чотири основні складові в системі інформаційного забезпечення управління підприємством: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення [6].

Показники подаються як найбільш ефективний і маючий особливе значення інструмент для здійснення моніторингу утворених за корпоративним типом різногалузевих та різноструктурових підприємств та контролю їх роботи. Вони дозволяють дати повну характеристику всім видам діяльності та ефективності роботи всіх складових частин підприємств. Наприклад, за допомогою фінансових показників здійснюється фінансовий контроль, а за необхідності оцінки продуктивності підприємства використовуються якісні показники результативності.

Розглядаючи показники інформаційного забезпечення в аспекті управління продуктивністю підприємства можна вирішити наступні питання:

1. Визначати продуктивність підприємства, динамічні зміни за відповідними показниками. Для цього визначають кінцеві величини, що характеризують діяльність конкретного підприємства конкретної галузі, це і повинно стати критичними значеннями показників. Так, для забезпечення зміни продуктивності підприємства треба досягти оптимального співвідношення між обсягом виробленої продукції підприємства та витратами на її виробництво.

2. Вдосконалювати процеси управління продуктивністю підприємств за рахунок переведення цілей на операційний рівень та визначення показників, необхідних для досягнення запланованих результатів. Тривалість звичайного звітного періоду (для обліку збитків та прибутків) складає один рік, при цьому показники перетворюються на індикаторну систему попередження завдяки їх цілодобовому використанню.

3. Стимулювати процеси за рахунок поточного обліку показників. Це необхідно для виявлення змін або незапланованих характеристик. Так, при зміні рівня продуктивності праці можуть змінюватись показники результативності.

4. Забезпечувати оперативний доступ до чинної нормативно-правової бази. Оскільки така база складається з цілої низки законодавчих, нормативно-правових актів, регламентів, інструкцій тощо, які постійно оновлюються, змінюються доповнюються, скасовуються, то для керівництва підприємства важливо оперувати достовірною інформацією при розробленні та прийнятті управлінських рішень.

5. Контролювати процеси за рахунок поточного обліку показників, які надають необхідну інформацію у випадку виникнення розбіжностей у фактичних і планових результатах. За відхиленнями показників товарообороту вдається визначити відношення фактичного товарообороту до встановленого планом значення та відхилення цього показника від запланованої цифри.

Також слід вказати на такий методично важливий факт, який треба враховувати при створенні інформаційного забезпечення. Мова йде про поділ всієї сукупності показників діяльності за видами та галузями, за рахунок чого вдається організувати належним чином інформаційне забезпечення підприємства та формалізувати застосовувані інформаційні одиниці.

Показники можуть виступати у таких якостях.

1. Абсолютних величин: використовуються для оцінки обсягу виробництва (товарообороту) та витрат на виробництво (забезпечення) або досягнення результату. Такі величини легко визначаються, але є недостатньо змістовними. Проводити їх аналіз можна лише за умови використання критеріїв для порівняння у вигляді затрат за минулий період. При цьому маємо можливість визначати позитивні та негативні тенденції змін в кожному визначеному періоді витрат по відношенню до обсягу виробленої продукції (товарообороті).

2. Відносних величин: складається відношення більшості показників. Такі дані можна використовувати як в порівнянні з іншими величинами, так і самостійно (при цьому вони стають більш інформативними). Відносні величини необхідні для визначення показників продуктивності, коли вхідні величини

подають у відношенні до вихідних. При цьому отримують коефіцієнти, які є відношенням часткової величини до сукупної.

3. Розрахункових чисел: подаються у вигляді різнорівневих величин, що зіставляються одна з одною.

4. Індексів величин: показники змін, які відбулись протягом певного часу [14].

Всі зазначені види показників використовують в залежності від конкретно визначених управлінських цілей. Організовуючи інформаційне забезпечення підприємства обов'язковою умовою має стати можливість динамічної зміни вигляду показників діяльності в залежності від галузі, специфіки діяльності підприємства компонентів бізнес-процесів та рівня застосування.

Основною проблемою, яка завжди характеризувала існуючі системи управління об'єктами господарства, є правильне використання показників та їх інформативність. Завжди треба враховувати, що показники дають змогу отримати достовірні точні значення. При цьому немає впевненості у гарантованому встановленні зв'язку між змінними. Наслідком невірної розуміння існуючих між показниками сутнісних зв'язків можуть стати помилкові рішення, які будуть прийматись після того як підприємство показує результати діяльності.

Також, можна говорити про обмеженість показників при взаємній компенсації деяких об'єктів або їх врівноваженості один одним. Враховуючи такі особливості, слід використовувати систему показників, побудовану при дотриманні ієрархічного принципу піраміди. При цьому на вершині має бути показник, залежний від усіх інших величин. Але ця проблема є найпростішою для статистичної обробки, під час якої розраховуються показники та формується статистична звітність за допомогою комп'ютерних технологій.

Тому варто для різних підприємств розробити різноманітні системи показників з врахуванням особливостей галузі, основне завдання яких допомагати здійснювати систематичний аналіз та вивчати причини змін, що

відбулись в внутрішньому середовищі підприємств. Основною ознакою таких показників має бути їх практично повна ідентичність величинам, встановленим наявною звітністю. Крім цього, слід прийняти до уваги можливість виникнення розрахункових (через математичні вирази) або логічних зв'язків між окремо взятими показниками при зміні характеру діяльності підприємства.

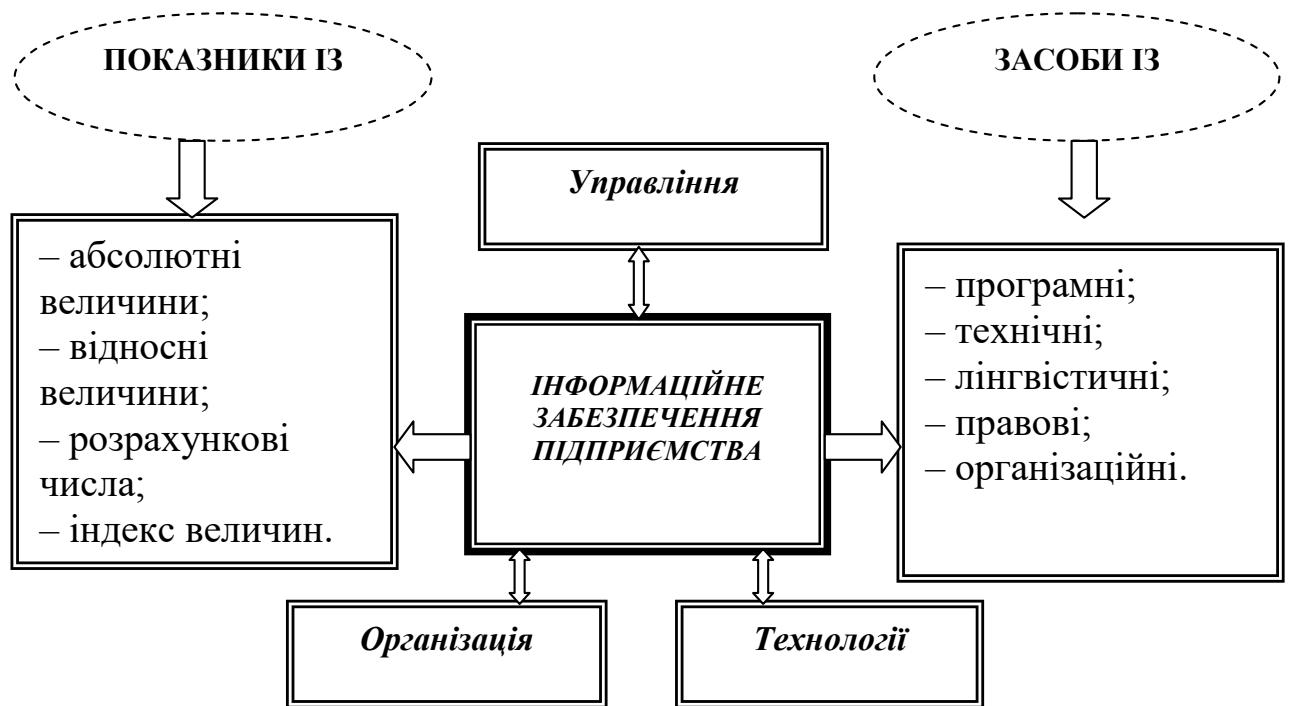

Рисунок 1.2 – Концептуальна схема інформаційного забезпечення підприємства

Завданням інформаційної діяльності підприємства є отримання, систематизація та використання максимально достовірної, точної інформації про стан зовнішнього середовища. Ця інформація повинна, передусім, стосуватися споживачів, конкурентів і змін у ринковому середовищі, коливань макроекономічних параметрів функціонування ринку та змін законодавства. Оскільки позитивні та негативні очікування споживачів та конкурентів по-різному впливають на діяльність окремого підприємства.

Отже, що інформаційне забезпечення – це, насамперед, динамічний процес, за допомогою якого інформація циркулює в системі управління. Основою цього процесу є інформаційні потоки, які складають цю систему.

Базовими етапами циркуляції інформаційних потоків в управлінні підприємствами слід визначити такі основні етапи: 1) підготовчий; 2) обчислювальний; 3) споживання.

Інформаційні процеси тісно пов'язані з управлінськими та слугують базою для вироблення та обґрунтування рішень стосовно шляхів досягнення цілей управління продуктивністю підприємства. Таку систему можна формалізувати у вигляді функції:

$$F_t = f(S_t; G_t; E_t; C_t) \quad (1.1)$$

де F_t – оцінка управління продуктивністю підприємства;

S_t – інформаційні ресурси, запаси статистичної інформації, інформаційний потенціал та запас знань;

G_t – інформаційні ресурси галузі (підприємств галузі);

E_t – фактична діяльність, прийняті управлінські рішення;

C_t – показники діяльності підприємства;

t – визначений проміжок часу діяльності підприємства, період.

Накопичення такої великої кількості даних формують великий масив статистично-інформаційних ресурсів, що дає змогу керівникам середнього та вищого рівнів отримувати не разовий зріз статичної інформації, а таку, яка розгортається в часі (місяць, квартал, рік), а також в просторі (галузь, підприємство, організація). Це створює їм можливість аналізувати динаміку результатів управління продуктивністю підприємства.

Слід відзначити, що до структури інформаційної системи входять організаційно-управлінські та технічні аспекти:

1. Організації. Мається на увазі, що інформаційна система є складовою частиною організацій разом із співробітниками, структурою, стандартними процедурами, стилем роботи (політикою), культурою. Інформаційні системи глибоко укорінилися у різних організаціях, від них залежить сама корпоративна культура, політика, робочі процеси і стандартні операційні процедури. Вони є

інструментами, які потрібні для зміни структури організації, перетворюючи окремі елементи цієї структури у нові бізнес-моделі і розширюючи межі підприємств. Переваги, які надаються ними, приводять до глобалізації економіки, появи кіберкорпорацій.

2. Управління. Інформаційні системи є одним із інструментів менеджерів, які дають їм інформацію, необхідну для прийняття рішення. Вони також допомагають у процесі виконання прийнятих рішень і використовуються як важелі управління.

3. Технології. Тобто апаратне та програмне забезпечення, засоби зберігання даних, засоби комунікацій, комп'ютерна мережа, що утворюють єдину інформаційну інфраструктуру. Технології інформаційних систем більше не обмежуються комп'ютерами, це цілий спектр технологій, які дозволяють з'єднувати окремі комп'ютери у мережі, розширюючи межі використання. Інтернет є унікальною гнучкою платформою для створення потоків інформації як всередині організації, так і за її межами [14].

Так, створення ефективних систем інформаційного забезпечення обумовлена необхідністю оброблення значних масивів даних про ресурси та параметри зовнішнього та внутрішнього середовищ, які необхідні для визначення напрямків управління продуктивністю підприємства.

1.3 Формування інформаційного забезпечення процесів управління на підприємстві

З практичної точки зору варто враховувати основні принципи створення та розвитку інформаційного забезпечення управлінських процесів.

По-перше, необхідно враховувати п'ять факторів роботи з інформацією:

1. Точність. Інформація не повинна містити помилок (відзначимо, що може настати момент, коли вартість підвищення точності інформації переважатиме вигоду).

2. Оперативність. Інформація повинна базуватися на поточних даних.

3. Повнота. Рішення приймаються, коли кількість місць, які мають бути заповнені, зведено до мінімуму.

4. Стислість. Необхідно дотримуватися балансу між повнотою та стислістю, щоб той, хто приймає рішення, міг уловлювати її швидко та легко.

5. Доречність. Необхідно дотримуватися балансу між повнотою та доречністю. Пріоритет має бути відданий інформації, яка дійсно необхідна для прийняття рішень. Відповідно до змін інформаційних потреб, виникають нові вимоги до систем інформаційного обслуговування процесу прийняття управлінських рішень.

По-друге, інформаційна система повинна бути еластичною, тобто мати здатність адаптуватися до змін:

- потреб в інформації;
- даних, які надходять на вхід системи;
- методів обробки інформації.

По-третє, кожен працівник підприємства повинен отримувати лише ту інформацію, яка для даної посади необхідна. Надлишок інформації може інколи наносити таку ж шкоду, як і її дефіцит.

По-четверте, необхідна організаційна єдність, тобто інформаційна система повинна бути точно адаптована до організації та управлінських процесів даного господарського підрозділу, кожного власника процесів відповідати його цілям та інтересам.

По-п'яте, збільшуються потреба та роль аналітичної та прогнозної інформації. Якщо за основу системи управління прийняти концепцію П. Друкера (управління за цілями) та розвинути її у формі системи збалансованих показників, то інформаційне забезпечення управлінських процесів буде базуватися на чіткій системі цілей, де кожен наступний рівень цілей сприяє досягненню цілей вищого рівня, а всі окремі цілі разом узяті повинні бути скоординованими між собою, та такими, що забезпечують досягнення загальних цілей організації [18].

Так, для підвищення продуктивності праці та зручності роботи користувачів в єдиному інформаційному середовищі необхідно виконати моделювання всіх бізнес-процесів із деталізацією кожної операції та її інформаційного забезпечення, проаналізувати наявність затримок у постачанні інформації, зв'язки з іншими інформаційними блоками, сформулювати основні ситуаційні завдання вчасної та достовірної доставки інформації для здійснення бізнес-процесів, прийняття управлінських рішень.

Слід відзначити, що єдине інформаційне середовище підприємства зі структурним розмежуванням доступу та визначення потреб в інформаційному забезпеченні дасть змогу одержати такі результати:

- прискорити одержання поточної інформації власникам бізнес-процесів;
- оперативно забезпечити всі підрозділи необхідною інформацією в задані моменти часу;
- мінімізувати ризик втрати інформації;
- запобігти дублюванню функцій окремих робітників і підрозділів;
- спростити процес формування й обробки інформації відповідно до змін законодавчого характеру;
- скоротити час на пошук інформації, очікування рішень, погодження робіт;
- виконати перерозподіл функцій управлінського персоналу, що дасть керівництву змогу більше часу приділяти вирішенню завдань розвитку підприємства;
- сформулювати систему інформаційної прозорості;
- запровадити ефективний доступ до інформаційних джерел і можливість багаторазового використання даних, що знаходяться в архіві та базі даних служби оперативного управління;
- здійснювати оперативний та стратегічний постійний контроль головних показників діяльності підприємства;
- забезпечити достовірність інформації про стан процесів, об'єктів і елементів організаційної структури.

Проектування та експлуатація інформаційної системи забезпечуються такими засобами:

- програмними (програми для комп'ютерів різного призначення);
- технічними (засоби обчислювальної техніки і зв'язку, що забезпечують розміщення й обробку інформаційних ресурсів на персональних комп'ютерах, в локальній (відомчої) мережі, в регіональній мережі, в мережі міжнародного інформаційного обміну);
- лінгвістичними (словники, класифікатори, тезауруси);
- правовими (положення, статuti, посадові інструкції);
- організаційними (інструкції, методики, схеми, описи та інша експлуатаційна документація) [18].

Серед суттєвих проблем управління інформаційним забезпеченням діяльності підприємства, що негативно впливають на кінцевий результат управлінської діяльності, можна виділити:

- відсутність відповідного матеріально-технічного та програмного забезпечення системи управління інформаційного забезпечення;
- відсутність чітко сформованих комунікаційних каналів руху інформаційних ресурсів у внутрішньому середовищі підприємства для прийняття та реалізації управлінських рішень;
- недосконалий механізм розподілу інформаційних ресурсів відповідно до потреб різних рівнів управлінського персоналу, що призводить до дезорганізації цінної інформації та гальмує процес прийняття рішень. Використання інформаційних технологій в управлінні документаційними та інформаційними потоками на підприємствах слід розглядати як спосіб скорочення та здешевлення апарату управління.

Удосконалення управління інформаційного забезпечення діяльності підприємства приводить до:

1. Матеріальних вигід: зниження витрат фонду заробітної плати, комунальних послуг, вартості програмного забезпечення, витрат на оформлення, передачу, зберігання документів тощо; зниження витрат за рахунок

попередження зростання чисельності персоналу, зменшення вимог до обробки даних, зниження вартості обслуговування;

2. Нематеріальних вигід: підвищення якості інформації, продуктивності, поліпшення і прискорення обслуговування, нові виробничі потужності, більш впевнені рішення, поліпшення контролю, зменшення прострочених платежів, повне використання програмного забезпечення та ін.

Успіх діяльності підприємств залежить від упровадження та використання новітніх інформаційних технологій в управлінні бізнес-процесами. Вагому роль відіграють інноваційні технології управління електронними документами, що є основою інформаційного забезпечення діяльності підприємства та підвищують оперативність, своєчасність, точність, прозорість, ефективність реалізації бізнеспроцесів. Системи електронного документообігу дозволяють зменшити часові, трудові та фінансові витрати, пов'язані з обробкою інформації і документації, а також мінімізувати ризики, викликані впливом людського фактору.

Отже, управління інформаційною компонентою підприємства дасть змогу сформувати ефективне інформаційне аналітичне забезпечення управління будь-якого рівня, яке містить функціонально-технологічні, економічні та соціальні складники, відповідає місії та цілям розвитку підприємства та може бути реалізованим за допомогою динамічного інформаційного середовища управлінських процесів.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «ГРУП-КОНСАЛТ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «Груп-Консалт»

Основною метою ТОВ «Груп-Консалт» є навчання та перевірка знань з охорони праці, а також проведення технічного огляду та експертиз.

Місцезнаходження ТОВ «Груп-Консалт»: 46001, м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 3а.

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «Груп-Консалт».

Скорочене найменування ТОВ «Груп-Консалт».

Таблиця 2.1 – Загальна інформація ТОВ «Груп-Консалт»

Повне найменування підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «Груп-Консалт»
1	2
Скорочене найменування	ТОВ «Груп-Консалт»
Назва англійською	LIMITED LIABILITY COMPANY GROUP-CONSULT (LLC GROUP-CONSULT) LLC «GROUP-CONSULT»
Адреса	м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 3а, 5 поверх, кабінет 515
Власник	Марцішко Ганна Павлівна
Директор	Гичка Петро Євстахійович
Код ЄДРПОУ	43143154
Дата реєстрації	31.07.2019
Реєстр платників ПДВ (станом на 19.04.2024)	Дійсне свідоцтво ПДВ Індивідуальний податковий номер: 431431519180 Дата реєстрації: 01.01.2020
Дата та номер запису про взяття та зняття з обліку в податкових органах	<i>ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ</i> Ідентифікаційний код органу: 37507880 Дата взяття на облік: 01.08.2019

1	2
	<p><i>ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ДПП ((М.ТЕРНОПІЛЬ)</i> Ідентифікаційний код органу: 44143637 Відомості про відомчий реєстр: Реєстр платників податків Дата взяття на облік: 31.07.2019 Номер взяття на облік: 191819209681 <i>ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ДПП ((М.ТЕРНОПІЛЬ)</i> Ідентифікаційний код органу: 44143637 Відомості про відомчий реєстр: Реєстр платників єдиного внеску Дата взяття на облік: 31.07.2019 Номер взяття на облік: 10000001584465</p>
Е-mail	g43143154m@gmail.com
Контактний телефон	+380672083040
Графік роботи та прийому громадян	<p>понеділок – п’ятниця 09:00 – 18:00 обід 13:00 – 14:00 субота, неділя – вихідні</p>
Основний вид діяльності	<p>85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.. – навчання та перевірка знань з охорони праці – проведення технічного огляду та експертиз</p>
Чисельність працівників	7
Кредо	<p><i>Ми не лише навчаємо, але і консультиємо та допомагаємо. Співпрацюючи з нами, Ви станете членом нашої великої та дружньої родини «Груп-Консалт»</i></p>

Слід відзначити, що ТОВ «Груп-Консалт» здійснює наступні види послуг: *проведення технічного огляду та експертиз та навчання та перевірка знань з охорони праці.* Будь-який виробничий процес передбачає виконання різного виду робіт.

Тому важливо чітко та якісно скласти план робіт, а також забезпечити працівників від шкідливих чи небезпечних факторів. Якщо знехтувати правилами охорони праці то є великий ризик отримання травм працівниками.

Тому важливо, щоб працівники та керівники чітко знали вимоги законодавства, правила охорони праці, а також вміли вберегти себе та своїх колег від усіх небезпечних чинників, які можуть виникнути на їхній ділянці робіт.

Зараз знання правил з охорони праці є не лише потребою часу, але й обов'язковою умовою, яка регулюється законодавством.

Компанія здійснює навчання та перевірку знань по більшості нормативно-правових актів з охорони праці, які є в покажчику НПАОП.

Основними перевагами навчання є:

- навчання з охорони праці чи по НПАОП проводять досвідчені викладачі, тому не лише можна отримати знання та посвідчення, але й дізнається про усі можливі нововведення законодавства, проблеми які виникають на підприємствах вашої галузі та шляхи їх вирішення;

- можливість проходити навчання дистанційно, це дає змогу навчатись у спокійній атмосфері та зручному місці;

- можливість замовити навчання для колективу підприємства і сформувати індивідуальні групи;

- усі матеріали, які надають в ході навчання, залишаться можна зможете скористатися ними у майбутньому.

ТОВ «Груп-Консалт» проводить:

- еспертизу проектної, технологічної, технічної документації;

- технічний огляд та діагностика (експертне обстеження та випробування);

- паспортизацію парових та водогрійних котлів, кранів, підйомників, ліфтів, технологічного транспорту, посудин, що працюють під тиском, трансформаторних підстанцій;

- електровимірювальні роботи

Обґрунтовано, що система управління ТОВ «Груп-Консалт» відповідає сучасним ринковим умовам, а саме: має високу гнучкість виробництва; наявність високих технологій виробництва та надання послуг; враховує

конкуренцію; враховує рівень обслуговування клієнтів; бере до уваги необхідність обліку невизначеності зовнішнього середовища; враховує рівень розвитку інформаційних технологій і ін. Організаційна структура управління ТОВ «Груп-Консалт» можна охарактеризувати за наступними критеріями, що представлена на рис. 2.1.

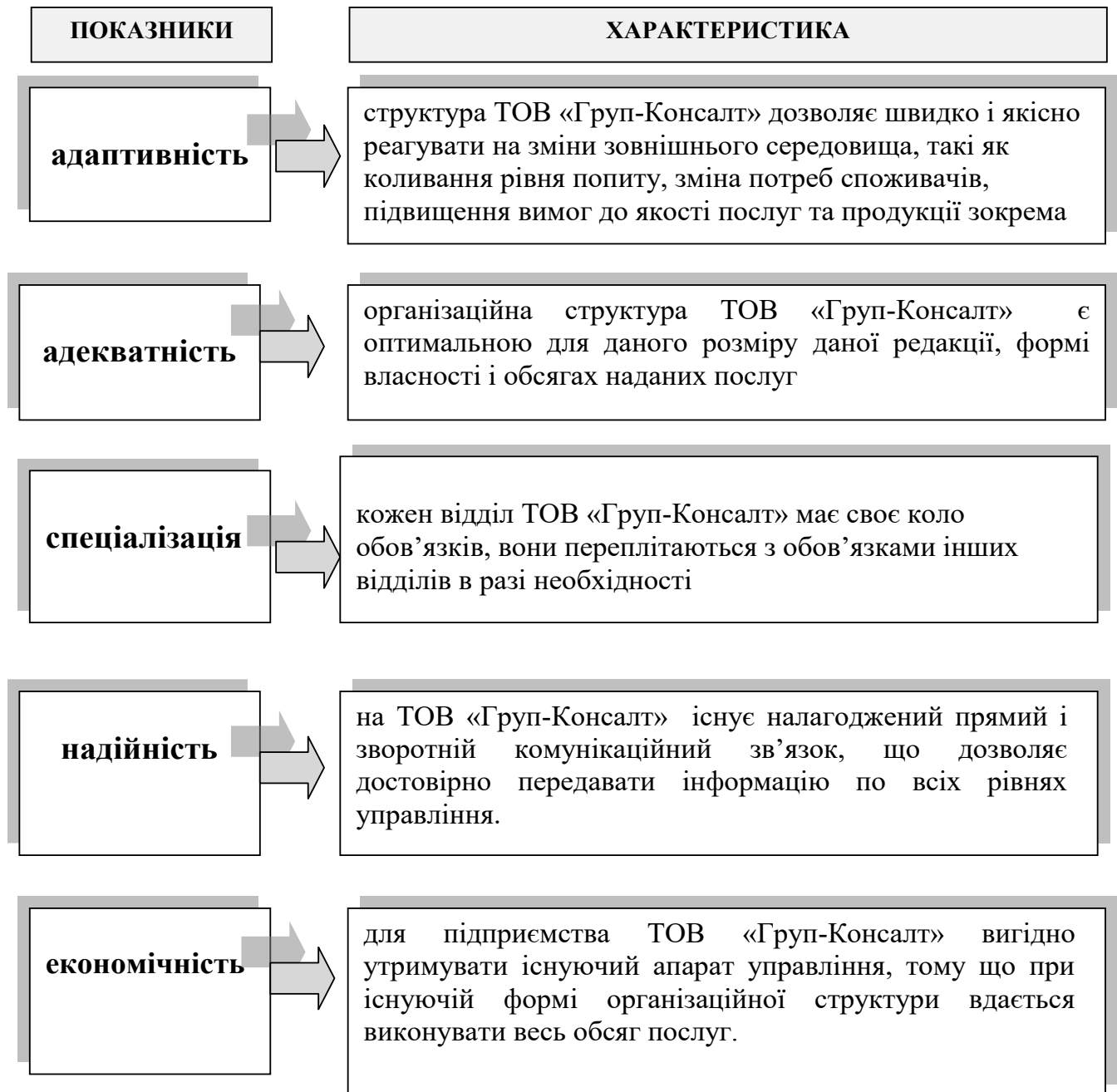

Рисунок 2.1 – Загальна характеристика інформаційного забезпечення структури управління ТОВ «Груп-Консалт»

ТОВ «Груп-Консалт» є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, також підприємство є комерційною організацією, основною метою діяльності якої є отримання прибутку.

2.2 Комплексна оцінка фінансового та інформаційного забезпечення досліджуваного товариства: управлінський підхід

З метою комплексного оцінювання фінансово-господарської діяльності ТОВ «Груп-Консалт» необхідною умовою є формування систематизації інформаційного забезпечення про результативну діяльність за аналізований 2022-2023 рр. Проведемо дослідження показників функціонування даної підприємницької структури та представимо інформаційно-аналітичну табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Фінансово-господарські показники роботи ТОВ «Груп-Консалт» за 2022-2023 рр.

Показники	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
			тис.грн.	%
1. Чистий дохід від реалізації послуг, тис. грн.	12527,1	15692,1	3165,0	25,3
2. Собівартість реалізованих послуг, тис. грн.	9928,8	14602,2	4673,5	47,1
3. Валовий прибуток, тис. грн.	902,5	1089,9	187,4	20,8
4. Чистий прибуток, тис. грн.	766,61	893,72	127,1	16,6
5. Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн.	5460,9	6881,1	1420,2	26
6. Середньорічна вартість обігових фондів, тис. грн.	12253,0	12952,5	699,5	5,7
7. Чисельність працівників, чол.	5	7	2	40
8. Дебіторська заборгованість, тис. грн.	1553,9	1705,1	151,20	9,7
9. Кредиторська заборгованість, тис. грн.	2581,9	2654,8	72,9	2,8

Проведені розрахунки дають нам можливість зробити наступні висновки щодо роботи за аналізований період 2022-2023 рр. фінансово-господарська діяльність ТОВ «Груп-Консалт» була на вищому рівні порівняно із попереднім

періодом в умовах воєнного стану. Це свідчить про те, що обсяг реалізації даних послуг компанії у 2022 р. становив 12527,1 тис.грн., а у 2023 р. – 15692,1 тис.грн., тобто зростання відбулося на 25,3 %. Слід відзначити, що в роботі сучасних викликів також спостерігається зростання собівартість реалізованих послуг на 4673,5 тис.грн. (47,1%) зокрема 2022 р. становило 9928,8 тис.грн., а у 2023 р. – 14602,2 тис.грн.

На основі проведених досліджень встановлено, що відбувся ріст на 20,8% валового прибутку реалізації послуг компанії так у 2022 р. досягнуто рівня 902,5 тис.грн., а у 2023 р. 1089,9 тис.грн. Щодо оцінки чистого прибутку то варто відзначити, що діяльність ТОВ «Груп-Консалт» було досягнуто у 2022 р. у розмірі 766,61 тис.грн., що більше на 127,1 тис.грн. (47,1 %) і в загальному підсумку становило 893,72. (рис. 2.2).

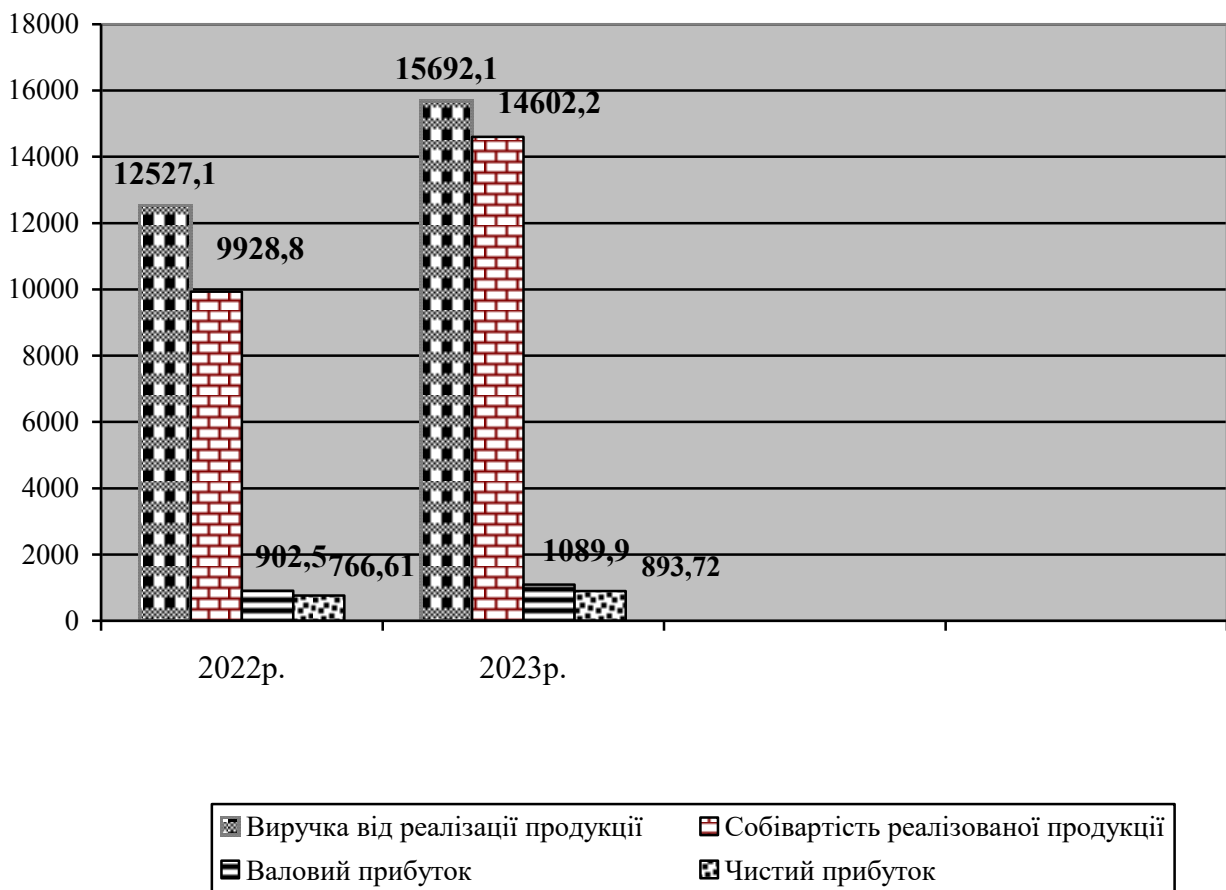

Рисунок 2.2 – Динаміка основних фінансових показників діяльності ТОВ «Груп-Консалт», 2022-2023 рр. (тис. грн.)

Щодо дебіторської заборгованості – то слід відзначити, що вона також зросла, у 2023 порівняно з 2022 р. на 51,20 тис.грн. або на 103,10 %. Щодо комплексного дослідження кредиторської заборгованості то слід відзначити, що у 2020 р. порівняно з 2019 р. на 151,20 тис.грн. 9,7%. Таке явище пояснюється тим, що ТОВ «Груп-Консалт» збільшило обсяг продаж своїм постійним клієнтам в кредит. З одного боку, це є позитивним фактором, бо зростає товарооборот, а з іншого боку, підприємству не потрібно збільшувати кредиторську заборгованість до великих розмірів, бо це характеризує нестачу грошових коштів в обігу (рис. 2.3).

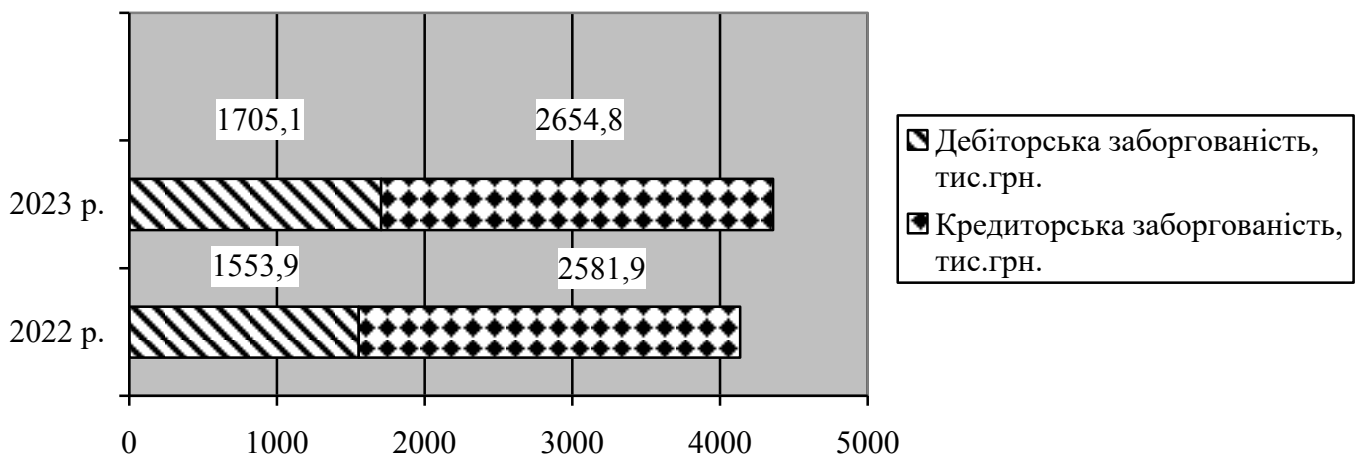

Рисунок 2.3 – Динаміка поточних зобов'язань ТОВ «Груп-Консалт», 2022-2023 рр., (тис. грн.)

Наступним етапом нашого дослідження є обґрунтування структурного розподілу елементів операційних витрат діяльності ТОВ «Груп-Консалт» за 2022-2023 р. у вигляді табл. 2.3 та відповідного рис. 2.4.

Таблиця 2.3 – Структурний розподіл операційних витрат ТОВ «Груп-Консалт» за 2022-2023 рр.

Найменування показника	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+/-), грн.	%
Матеріальні затрати	7894,7	8366,2	471,5	5,9
Витрати на оплату праці	6145,7	6423,6	277,9	4,5
Відрахування на соціальні заходи	1956,7	2267,1	310,4	4,9
Амортизація	7523,1	7842,5	319,4	4,2
Інші операційні витрати	3356,2	3696,6	340,4	10,1
Разом	26876,4	28596,0	1719,6	6,4

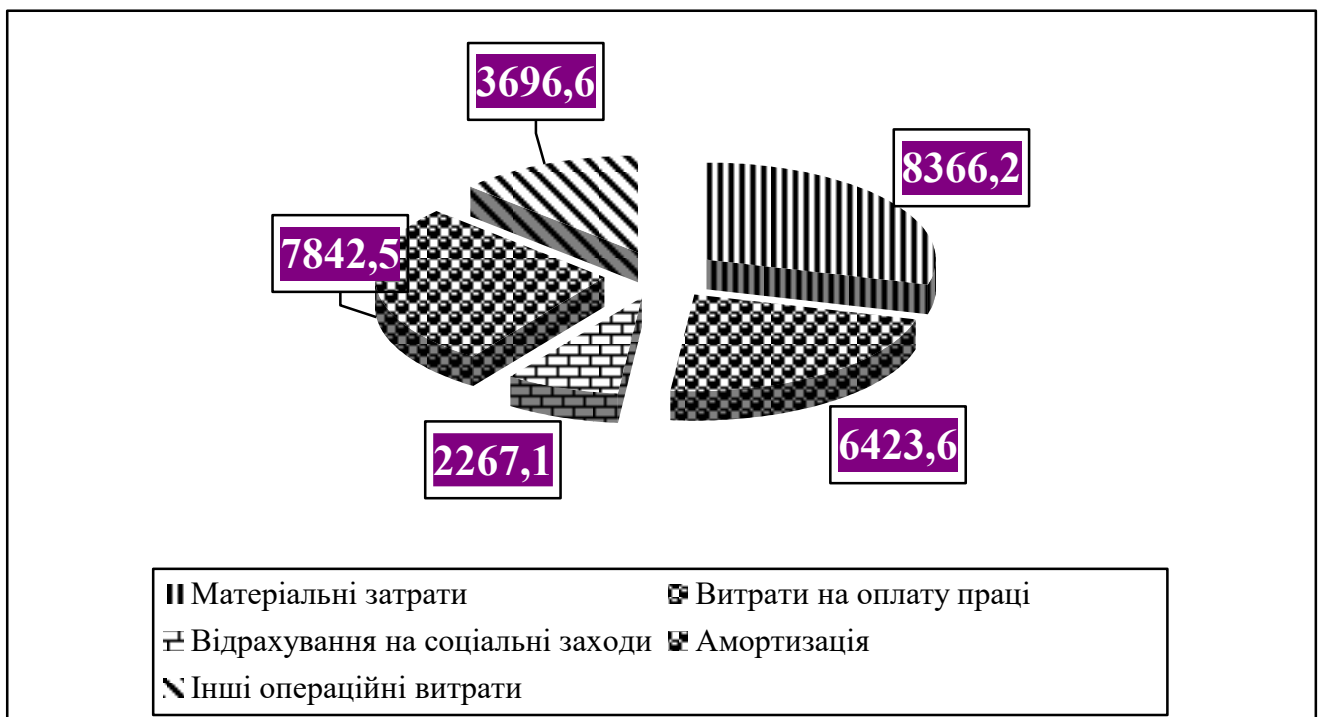

Рисунок 2.4 – Структурний розподіл операційних витрат ТОВ «Груп-Консалт», 2023 р. (тис. грн.)

Загалом згідно проведених розрахунків відбулося зростання елементів операційних витрат на ТОВ «Груп-Консалт» на 6,4% або на 1719,6 тис.грн. Найбільша частка у загальній структурі становить зростання матеріальних витрат на 471,5 тис.грн. (4,9%) за аналізовані періоди.

ТОВ «Груп-Консалт» організаційна структура є лінійно-функціональною. Слід відмітити, що як для підприємства, що було створене не так давно, його

структура є досить раціональною та ефективною. Це аж ніяк не означає, що вона повністю самодостатня і не потребує вдосконалення. Сьогодні у будь-якій сфері діяльності найбільш важливий фактор – інформація, її швидкий обіг, якість, кількість. Для покращення будь-якої діяльності ТОВ «Груп-Консалт», керівництву підприємства не завадило б подбати про більший взаємозв'язок функціональних підрозділів, про більш жорсткі терміни подання інформації. Керівництво підприємства самостійно визначає структуру управління і встановлює кількість управлінського персоналу.

Встановлено, що ТОВ «Груп-Консалт» концентрує й через свою діяльність реалізує практично всі економічні інтереси, що виникають у процесі надання послуг. Досліджуване товариство має численні складні взаємозв'язки з навколишнім середовищем, і її успіх у значній мірі залежить від того, хто і як регулює й контролює ці зв'язки. Характеристику та спеціалізацію надання послуг ТОВ «Груп-Консалт» представлено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Характеристика надання послуг ТОВ «Груп-Консалт»

№	Найменування
1	2
<i>Проведення технічного огляду та експертиз</i>	
1.	Проведення технічного огляду та діагностика (експертне обстеження та випробування): <ul style="list-style-type: none"> • вантажопідіймальних кранів і машин, ліфтів, підйомників, ескалаторів, атракціонів, металоконструкцій; • парових та водогрійних котлів, газопроводів, технологічних трубопроводів, трубопроводів пари та гарячої води; • посудин, що працюють під тиском; • технологічного транспорту; • трансформаторних підстанцій.
2.	Проведення експертиз проектної, технологічної, технічної документації: <ul style="list-style-type: none"> • підприємств, установ, організацій різних форм власності щодо встановлення їхньої спроможності виконувати роботи підвищеної небезпеки та експлуатувати (застосовувати) машини, механізми, устаткування підвищеної небезпеки; • засобів виробничого захисту працівників; • електроустановок споживачів, що вичерпали свій ресурс.

1	2
3.	<p>Паспортизація парових та водогрійних котлів, кранів, підйомників, ліфтів, технологічного транспорту, посудин, що працюють під тиском, трансформаторних підстанцій.</p> <p>Електровимірювальні роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • випробування та вимірювання заземлювачів; • вимірювання опору ізоляції провідників та електричних машин і устаткування; • вимірювання опору петлі «фаза-нуль»; • приладів захисту електроустановок.

Відповідно до мети своєї діяльності ТОВ «Груп-Консалт»:

– виступає як рівноцінний усім юридичним і фізичним особам учасник ринкових (кредитних) відносин і свої взаємини з ними здійснює на основі договорів (контрактів), оформлених у встановленому порядку, а також інших правових актів;

– самостійно визначає на договірній основі з всіма учасниками ринкових відносин обсяги, терміни, графіки постачання (одержання) товарів (сировини, послуг), їх якість, техніко-економічні характеристики, а також їх ціну;

– самостійно планує і здійснює діяльність, передбачену Статутом;

– виконує свої зобов'язання перед бюджетними і позабюджетними органами.

Організаційно-економічна характеристика підприємства визначає його переваги в порівнянні з іншими організаціями, які займаються аналогічною діяльністю, або недоліками, яких слід уникати. Споживач оцінює підприємство з точки зору специфіки його функціонування; організаційні питання, їх налагодженість, взаємозв'язок забезпечують передумови для успішного виробництва і реалізації послуг.

Слід відзначити, що директор ТОВ «Груп-Консалт» є з досвідом роботи в компанії та хорошою репутацією. Основними функціональними обов'язками консультантів компанії є:

– виконання обов'язків консультанта з планування;

- виконання контрольних робіт;
- моніторинг та аналіз відносин між консультантом та керівництвом організації-клієнта;
- брати участь в інформуванні про хід та якість роботи консультанта;
- обговорювати проблеми та, якщо необхідно, самостійно брати участь у вирішенні проблем.

Деталізованих обсяг реалізованих послуг ТОВ «Груп-Консалт» у 2023 р. представлено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Обсяг реалізованих послуг ТОВ «Груп-Консалт» у 2023 р.

№ з/п	Найменування установи	Сума, тис.грн.
1.	Управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради	2676,2
2.	ВАТ «Тернопільобленерго»	291,7
3.	ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА	179,6
4.	Комунальне некомерційне підприємство «Міська комунальна лікарня №3» Тернопільської міської ради	124,9
5.	КП «Тернопільелектротранс»	116,6
6.	Тернопільський національний медичний університет України	10,1
7.	Тернопільська філія Товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України»	99,9
8.	Управління освіти, культури, молоді і спорту Товстенської селищної ради	56,8
9.	Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Тернопільміськвітло»	56,8
10.	Комунальне некомерційне підприємство «Тернопільська обласна клінічна лікарня» Тернопільської обласної ради	54,1

Професійні чинники стратегічного розвитку компанії ТОВ «Груп-Консалт» включають:

- 1) професійна консалтингова компанія;

2) поява професійних фірм, що означає наявність унікальних методологій; використання оригінальних професійних документів; використання спеціальних атрибутів; наявність рівня професійної культури; імідж консультантів; ступінь консультування та участі у вирішенні проблем з клієнтами;

3) лідерство технологічних компаній: провідні галузі технологій і можливі методи, відстеження останньої інформації та надання її клієнтам якомога більше;

4) різноманітні послуги, які можуть надавати підприємства, а саме освітні, технічні та інформаційні послуги;

5) визначити напрямки розширення надання послуг.

Для оцінки ефективності інформаційної діяльності щодо задоволення інформаційних потреб ТОВ «Груп-Консалт» зазвичай використовуються індикатори:

1. Релевантність (інтеграція змісту документа в інформаційні потреби користувача).

2. Релевантність (семантична схожість між змістом отриманого документа (інформація, яку запитує користувач) і питанням, створеним клієнтом).

3. Завершення (виражене у відсотках від загальної кількості документів, згенерованих за пошуковим запитом).

4. Точність (виражена у відсотках від загальної кількості релевантних і нерелевантних документів, наданих для кожного запиту).

5. Агрегація та чітке представлення (одні й ті самі дані можуть бути представлені у вигляді розрахунків, програмного забезпечення, схем, карт, таблиць, зображень, графіків тощо).

Практичні способи пошуку інформації сьогодні поширені. У цьому випадку інформація постає як самостійне явище, подія, поведінка якої підпорядковується певним законам, свідомо впливаючи на всі пов'язані з нею процеси, в тому числі й бізнесові, для прийняття економічних рішень.

Отже, для досягнення конкретних цілей інформацію ТОВ «Груп-Консалт» спочатку пов'язують з індивідуальними та груповими стратегіями управління. Система управління зазвичай розглядається як сукупність діяльності з планування, організації, мотивації та контролю. Для більш деталізованого аналізування основних засобів застосуємо коефіцієнт оновлення основних засобів ТОВ «Груп-Консалт», з програмою Excel. Доведено, що даний програмний продукт дозволяє вирішити поставлену задачу шляхом створення відповідної програми. Також є можливість створювати презентаційну інформацію щодо зміни відповідних показників у вигляді активних графіків і діаграм. Даний коефіцієнт розраховується за формулою 2.1:

$$Ko = Hp/V \quad (2.1)$$

Таблиця 2.6 – Вхідні дані для розрахунку коефіцієнта оновлення основних засобів ТОВ «Груп-Консалт»

Вхідні дані	Роки		Ідентифікатор
	2022 р.	2023 р.	
Сума надходжень основних засобів на підприємстві, тис.грн.	1281,1	2680,0	Hp
Залишкова вартість основних засобів на кінець року, тис.грн.	1470,6	2872,2	Vз
Вихідні дані			
Коефіцієнт оновлення основних засобів підприємства			Ko

Обчислення здійснюємо за аналізований період тобто 2022-2023 рр. щодо розрахунку коефіцієнта оновлення основних засобів компанії за представленою формулою. Використовуючи програмне забезпечення «excel» роботу будемо здійснювати у таблицях: «в комірках вхідних даних розміщувати необхідні цифри з документів у додатках, а у комірках вихідних даних розміщувати формули обчислення» [22]. Отже, практичний базис застосування представимо у вигляді табл. 2.7:

Таблиця 2.7 – Практика реалізації інформаційного забезпечення ТОВ «Груп-Консалт»

Етап	Найменування
1.	Побудова загального вигляду таблиці рішення задачі
2.	Заповнення комірок вхідними даними
3.	Створення електронного коду реалізації формул рішення
4.	Розміщення електронного коду формул розрахунку коефіцієнта оновлення основних засобів у комірках вихідних даних
5.	Створення залежної таблиці вихідних даних
6.	Побудова активної діаграми по відповідній таблиці вихідних даних

Наступним етапом є формування блок-схему вирішення задачі, яку ми деталізовано представляємо на рис. 2.5.

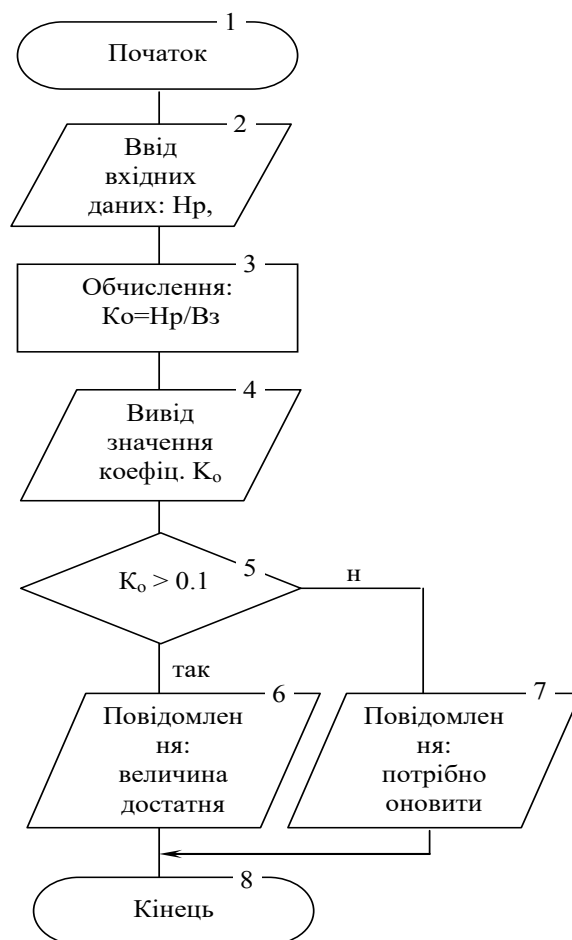

Рисунок 2.5 – Алгоритм рішення задачі

Розроблені та впровадження результати рішення даної наукової задачі представлено із застосуванням «exsel» у табличній формі в контексті вхідних та вихідних даних (рис. 2.6).

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following content:

Рішення задачі по знаходженню коефіцієнта оновлення основних засобів			
ТОВ "Груп-Консалт" (2022-2023рр.)			
Вхідні дані	2022р.	2023р.	Ідентифікатор
Сума надходжень основних засобів на підприємстві	1281,1	2680	Нр
Залишкова вартість основних засобів на підприємстві	1470,6	2872,2	Вз
Вихідні дані			
Коефіцієнт оновлення основних засобів на підприємстві	0,8	0,9	Ко
Висновок	Коефіцієнт оновлення є достатнім за аналізований пе 2022-2023рр.		

Рисунок 2.6 – Фотографія екрану таблиці для розв’язку задачі
ТОВ «Груп-Консалт»

Слід відзначити, що у науково-практичній літературі доведено, що даний метод рішення задачі варто застосовувати у наступній логічній послідовності, що передбачає «після розробки таблиці для розв’язку задачі в результируючих комірках С10, D10 потрібно прописати програмний код відповідно до формули рішення:

$$\text{У комірці С10:} = C7/C8$$

$$\text{У комірці D10:} = D7/D8$$

Для виведення повідомлення (висновку) про відповідність значення коефіцієнта

оновлення основних засобів допустимим значенням потрібно в комірках C12, D12 прописати відповідних код:

У комірці C12: = ЕСЛИ (C10>0,1); «Коефіцієнт оновлення є достатнім»; «Коефіцієнт оновлення є недостатнім». Ідентично для комірки D12.

Також побудуємо діаграму відносної зміни значень коефіцієнта оновлення основних фондів компанії. Для цього після розрахункової таблиці створюється таблиця, в комірках якої вписуються адреси результуючих комірок таблиці розрахунку.

По даній таблиці будується діаграма відносної зміни значення коефіцієнта: необхідно виділити таблицю курсором мишки та вибрати відповідну кнопку. Після створення програми її можливо використовувати для розрахунку значень коефіцієнта оновлення основних фондів підприємства шляхом введення вхідних даних у відповідні комірки» [22]. Результат розрахунку має наступний вигляд (рис. 2.7):

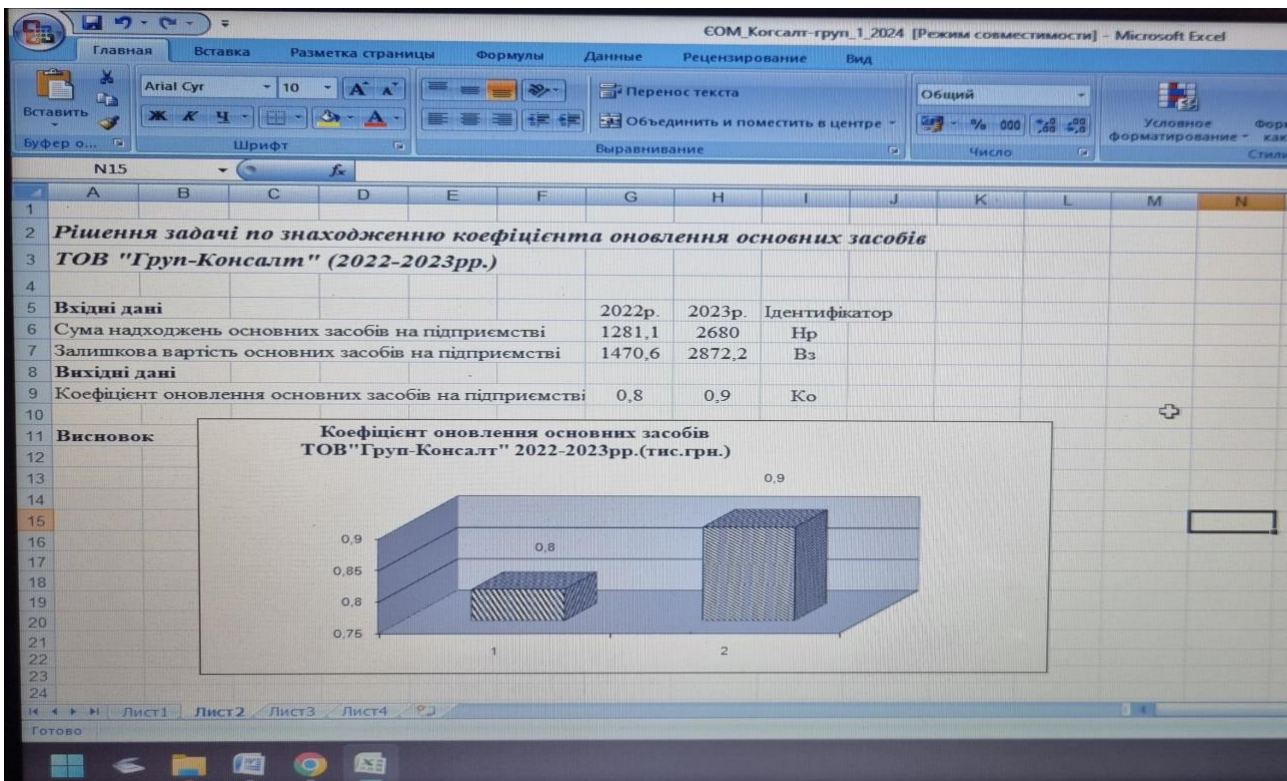

Рисунок 2.7 – Фотографія підсумкових даних екрану розв’язку задачі дослідження коефіцієнта оновлення основних засобів ТОВ «Груп-Консалт»

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВ «ГРУП-КОНСАЛТ»

3.1 Впровадження маркетингових досліджень як орієнтир інформаційного забезпечення управління досліджуваним товариством

Інформаційне забезпечення є важливим орієнтиром ефективного управління підприємницькою діяльністю в тому числі консалтиновою діяльністю. Тому побудова ефективною системи інформаційного забезпечення управління товариством повинна забезпечувати не лише вищі прибутки фірми, але створити основний вектор взаєморозуміння між продавцем і покупцем: де останній виявляє свої потреби, а підприємство їх втілює у життя.

Маркетингові дослідження на підприємстві здійснюється на таких етапах: дослідження ринку споживачів, конкурентів, товару і цін, системи розподілу продукції та товароруку, системи збуту товарів, маркетингових комунікацій.

Дослідження ринку відбувається з метою аналізу впливу ринкової ситуації на підприємницьку діяльність консалтигової компанії, визначення прогнозів її розвитку, здійснення сегментації ринку, вибір цільового сегменту і ринкових ніш. Об'єктами ринкового дослідження виступають тенденції розвитку ринкової ситуації, аналіз впливу факторів макро- та мікро середовища бізнесних структур. Найбільш негативний вплив на діяльність ТОВ «Груп-Консалт» мають політичні і економічні фактори зовнішнього середовища, зокрема відсутність законодавчої бази, яка б сприяла розвитку бізнесової діяльності, фінансово-кредитної і податкової політики.

Дослідження споживачів та визначення попиту на послуги досліджуваної консалтингової компанії. Аналізується комплекс спонукальних факторів, якими користуються споживачі при виборі сфери послуг. Об'єктом дослідження виступають окремі споживачі, бізнес-структури та споживачі-організації. Предметом аналізу виступає мотивація поведінки покупців на ринку, в залежності від якої здійснюється їх сегментація. За допомогою маркетингової

інформації визначаються специфічні потреби споживачів і формуються шляхи їх задоволення. На досліджуваному ринку споживчі смаки і потреби змінюються під впливом реклами та відповідних інновацій, негативних чи позитивних якостей продукції.

Дослідження конкурентів. Передбачає вивчення сильних і слабких сторін організацій, які надають аналогічних види послуг, визначення частки ринку, яку вони займають, застосованих засобів стимулювання збуту. На ТОВ «Груп-Консалт» пропонуються проводити маркетингові дослідження з метою визначення особливостей клієнтів, їхніх потреб. Для збору інформації використовується моніторинг. Результати дослідження виглядали наступним чином: основними споживачами даних видів послуг є підприємці та юридичні фірми. На них припадає 70% всіх застосування даних послуг. Проведений моніторинг показав, що в процесі маркетингових досліджень аналізуються такі питання (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Проблеми, що вивчаються в ході маркетингових досліджень ТОВ «Груп-Консалт»

Проблема	Частка в дослідженнях, %
Цінова політика	11,9
Збут	10,6
Реакція споживачів на новий вид послуг	9,4
Потенційні можливості ринку	9,1
Ефективність реклами	8,2
Діяльність конкурентів	8,2
Характеристика ринку	8,0
Пошук партнерів	7,3
Товарна номенклатура	5,3
Проблеми проінформованості споживачів	4,7
Стратегія стимулювання збуту	4,4
Суспільні потреби і ціннісні орієнтації споживачів	3,8
Соціальні та політичні проблеми	2,6
Розподіл частки між фірмами	2,0
Соціально-демографічний портрет споживача	1,8
Комплексне дослідження проблем розвитку бізнесу	1,8
Тенденції ділової активності	0,9

В сучасних турбулентнісних умовах в країні соціально-економічний критерій сегментації відіграє чи не найголовнішу роль при пошуку клієнтів.

Слід зазначити, що надання послуг щодо навчання та перевірки знань з охорони праці, а також проведення технічного огляду та експертиз повинне бути доступними для усіх категорій клієнтської бази. Вивчення сфери послуг шляхом визначення якісних характеристик відповідних послуг вимогам споживачів. Об'єктами дослідження виступають споживчі властивості конкурентів, реакція споживачів на нові види послуг. Надання послуг у сфері охорони праці та проведення експертизи: задовольнити потреби споживачів; розширити збут наданих послуг, ефективніше використати систему надання послуг; створити і підтримати концепцію інноваційного підприємства.

Дослідження ціни. Об'єктом аналізу виступають витрати, калькуляція витрат, визначення еластичності попиту на реакції конкурентів на зміну цін.

Вивчення каналів розподілу надання послуг. Об'єктом аналізу виступають форми і методи реалізації, які вони використовують. ТОВ «Груп-Консалт» є добре налагоджені взаємозв'язки та тісною співпрацею з клієнтами.

Для проведення маркетингових досліджень, виявлення попиту на різні види послуг необхідне проведення чіткого обліку їх реалізації. Спостереження показують, що менеджери ведуть облік лише загального товарообороту, проте не орієнтуються у реалізації асортиментних груп. Це не дозволяє виявити, які саме послуги мають більший чи менший попит і чому саме. З іншого боку ті послуги, що користуються підвищеним попитом не можуть вчасно бути реалізованими для споживачів, що створює дефіцит.

Дослідження системи стимулювання збуту і реклами. Об'єктом вивчення виступає поведінка клієнтів, посередників, продавців, визначення ефективності реклами, пропаганди та інших засобів стимулювання збуту. У маркетинговій політиці чимале значення має використання торгової марки. Організація повинна передбачити у своїй маркетингово-збутовій стратегії методи зв'язку з громадськістю, не тільки з метою дослідження ринку, а для розгортання

подальшої комерційної діяльності та забезпечення власного позитивного іміджу у ринковому середовищі.

Проаналізувавши свої позиції на ринку та визначивши свої сильні і слабкі сторони ТОВ «Груп-Консалт» повинно налагодити або утворити ефективну систему управління маркетингом і збутом, яка б координувала і контролювала кожен етап маркетингово-збутової діяльності. Вона буде залежати від типу ринку, спеціалізації, стратегії і тактики, конкурентного середовища, асортименту надання послуг, характеристик споживачів.

Основна мета ТОВ «Груп-Консалт» при проведенні маркетингових досліджень з метою підвищення обсягу надання послуг у сфері охорони праці та проведення експертизи. Визначення планової кошторисної вартості проведення досліджень здійснюється шляхом її розрахунку на основі нормативних і розрахункових даних. Етапи проведення досліджень і трудомісткість виду робіт.

На основі проведених маркетингових досліджень встановлено, що оцінку ефективності інформаційного забезпечення управління маркетинговою діяльністю на ТОВ «Груп-Консалт» (рис.3.1).

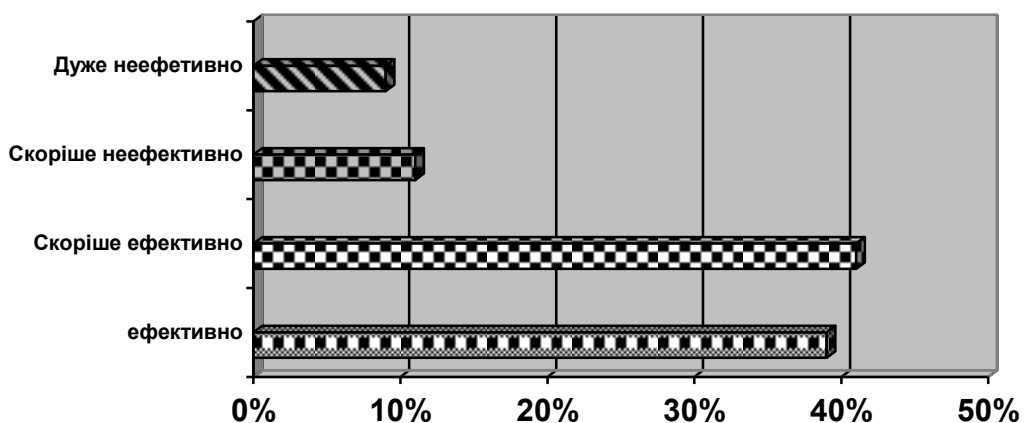

Рисунок 3.1 – Оцінка впровадження ефективності інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт»

Даний рис. 3.1 є підтвердженням ефективності інформаційного забезпечення управління на ТОВ «Груп-Консалт».

Метою даного розділу є розрахунок витрат на проведення організації маркетингових комунікацій. При проведенні будь-якого маркетингового дослідження скласти графік його проведення, який включає період проведення дослідження, послідовність виконання робіт. При цьому необхідно скласти графік проведення заходів, необхідних для збору інформації і визначити кількість часу, необхідного для здійснення кожного з них (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Графік проведення робіт ТОВ «Груп-Консалт»

Назва етапу маркетингового дослідження	Зміст етапу	Трудоємність робіт (людино-дні)
1	2	3
1. Обґрунтування цілі маркетингового дослідження	Одержання та узгодження замовлення на маркетингове дослідження	1
	Визначення потреб у маркетинговій інформації	14
	Складання кошторису затрат на дослідження	2
	Узгодження обсягів інформації і кошторису затрат із замовником	1
	Всього	
2. Розробка методики маркетингового дослідження	Пошук і аналіз джерел вторинної маркетингової інформації	14
	Збір вторинної інформації	14
	Розробка пошукових питань	7
	Розробка анкет для експертів	7
	Розробка анкет для кінцевих споживачів	7
	Розробка плану спостережень	1
	Узгодження анкет	1
Всього		51
3. Збір і обробка первинної інформації	Проведення експертних інтерв'ю	20
	Проведення опитування кінцевих споживачів	60
	Пробний аналіз первинної інформації	7
Всього		89

Продовження табл. 3.2

1	2	3
4. Обробка одержаної інформації, аналіз інформації, розробка рекомендацій	Аналіз вторинної інформації	7
	Аналіз первинної інформації	45
	Розробка рекомендацій	30
Всього		82
5. Оформлення звіту і презентація результатів	Узгодження форми звіту з замовником	1
	Оформлення звіту	14
	Презентація звіту	1
Всього		16
Всього		254

Проте, на етапі проведення опитування кінцевих споживачів, на проведення якого необхідно 1 місяць (при роботі двох спеціалістів). Тоді кількість затрачених днів зменшиться до дев'яти. В сумі на проведення маркетингового дослідження на ринку надання послуг у сфері охорони праці та проведення експертизи необхідно 105 днів.

Згідно податкового законодавства необхідно провести наступні відрахування від фонду заробітної плати. Сумарний фонд заробітної плати основних працівників складає 20000 грн. Згідно з вимогами норм по охороні праці площа робочого приміщення на одного працівника складає 8м². Тому для розміщення працівників необхідно залучити додаткову площу в розмірі менше 18м². Таким чином за 3,5 місяці проведення маркетингового дослідження затрати на аренду приміщення складуть 20000 грн.

З даної таблиці 3.2 видно, що загальна трудомісткість проекту складає 254 днів. Це при роботі двох спеціалістів складає 126 днів.

Витрати на оплату роботи інтерв'юєрів розраховуємо наступним чином:

1. Для проведення опитування кінцевих споживачів працював 1 чоловік (студент).

Витрати на отримання вторинної маркетингової інформації включають – витрати на придбання «Законодавчої бази України» – 500 грн.;

– витрати на придбання каталогів «Виробництво та надання послуг» – 800 грн.;

– витрати на користування послугами Internet – 400 грн;

– інші витрати – 800 грн.

Загальні витрати на отримання вторинної маркетингової інформації складають – 2500 грн.

Враховуючи те, що ТОВ «Груп-Консалт» володіє всією необхідною оргтехнікою (комп'ютер «Pentium 400», принтер «Epson LQ 100», факс «Panasonic», телефон «Sumsung», ксерокс «Canon»), офісні меблі - додаткових витрат на закупівлю дана фірма не понесе.

Розрахуємо вартість матеріалів необхідних для проведення маркетингових досліджень (табл.3.3).

Таблиця 3.3 – Витрати на матеріали на проведення маркетингових досліджень

Назва	Кількість одиниць	Ціна за одиницю, грн.	Загальні витрати грн.
1. Папір формату А4	3	200	600
2.Ручки	8	10	80
3.Олівці	8	9	72
4.Скріпки	20	10	200
5. Маркери	5	15	75
6. Картридж для принтеру (заправка)	2	250	500
7.Картридж для ксероксу	1	200	200
8.Флешка	1	280	280
Всього:			2000

Оскільки в процесі проведення дослідження використовувались як метод особового інтерв'ю, так і метод телефонного, то потрібно врахувати затрати на телефонні переговори.

Таблиця 3.4 – Кошторис витрат на проведення маркетингового дослідження ТОВ «Груп-Консалт»

Показники	Витрати ,грн.
Витрати на основну заробітну плату спеціалістів	40000
Відрахування із фонду заробітної плати	15200
Витрати на оренду приміщення	5000
Амортизаційні витрати	4800
Витрати на оплату праці інтерв'юера	22000
Витрати на придбання вторинної маркетингової інформації	2500
Інші витрати (транспорт, електроенергія)	6000
Витрати на оплату телефонних переговорів	300
Всього витрати на проведення дослідження	95800

Отже, витрати даного маркетингового дослідження складають – 95800 грн.

Водночас найважливішими напрямками ТОВ «Груп-Консалт» вважаються дослідження ринку, споживачів, конкурентів, послуг, цін, товарообігу, системи стимулювання збуту і реклами, внутрішнього середовища підприємства. Ці дослідження дають можливість отримати релевантну, точну і своєчасну інформацію, підвищити якість управлінських рішень і розробити адекватні стратегії. Варто зауважити, що проведення маркетингових досліджень пов'язано з трьома видами ризиків, зумовлених неправильним припущенням про необхідність дослідження, вибором неправильного дослідження для отримання необхідної інформації, неправильним трактуванням отриманих під час дослідження даних, що не гарантують успіху компанії.

В результаті даного дослідження ми прийшли до наступних висновків: експертами була підтверджена сформульована нами гіпотеза сегментації ринку про те, що споживачами є фізичні та юридичні особи.

Опираючись на конкретні дані аналізу ТОВ «Груп-Консалт», при організації маркетингових досліджень, можна зробити наступні прогнози. Враховуючи вище описані показники темпи росту валового доходу слід зазначити, що капітальні витрати на організацію маркетингових досліджень становитиме 95800 грн. Внаслідок проектних рішень проведемо наступні розрахунки.

Розраховуємо грошовий потік:

$$ГП = Д + А \quad (3.1)$$

де $Д$ – дохід

$А$ – амортизаційні відрахування

$$ГП = 70950 + 4800 = 75750 \text{ грн.}$$

Звідси знаходимо теперішню вартість:

$$ТВ = \frac{ГП}{(1 + R)^t} \quad (3.2)$$

де $ГП$ – грошовий потік за певний період, грн.

R – річна процентна ставка, %

$$ТВ1 = \frac{75750}{(1 + 0,2)^1} = 63125 \text{ грн.}$$

$$ТВ2 = \frac{75750}{(1 + 0,2)^2} = 52604,2 \text{ грн.}$$

$$ТВ3 = \frac{75750}{(1 + 0,2)^3} = 43786,1 \text{ грн.}$$

$$TB4 = \frac{75750}{(1+0,2)^4} = 36594,2 \text{ грн.}$$

$$TB5 = \frac{75750}{(1+0,2)^5} = 30300 \text{ грн.}$$

$$\sum TB = 63125 + 52604,2 + 43786,1 + 36594,2 + 30300 = 226409,5 \text{ грн.}$$

Період окупності:

За перший рік окуповуватиметься 63125 грн. Тоді залишиться окупити за другий рік таку суму інвестицій :

$$95800 - 63125 = 32675 \text{ грн.}$$

Знаходимо, яку частину другого року необхідно затратити, щоб повністю окупити початкові інвестиції :

$$\frac{52604,2}{32675} * 12 = 0,6 \text{ міс.}$$

Отже, дисконтований період окупності становитиме – 1 рік 6 міс.

Чиста теперішня вартість розраховується за формулою:

$$ЧТВ = \sum TB - ПИ \quad (3.3)$$

де TB – теперішня вартість майбутніх грошових потоків;

$ПИ$ – початкові інвестиції, тис.грн.

$$ЧТВ = 226409,5 - 95800 = 130609,5 \text{ грн.}$$

Індекс прибутковості визначається за формулою:

$$III = \frac{TB}{III} \quad (3.4)$$

$$III = \frac{226409,5}{95800} = 2,3$$

Отже, організація маркетингових досліджень є прийнятним, оскільки індекс прибутковості становить 2,3. Вище описані розрахунки занесемо у наступну табл.3.5.

Таблиця 3.5 – Розрахунок економічного ефекту від запропонованого заходу на ТОВ «Груп-Консалт»

№ з\п	Показник	Результат
1.	Річний грошовий потік, грн.	75750
2.	Термін окупності, роках	1,6
3.	Чиста теперішня вартість, грн	130609,5
4.	Індекс прибутковості	2,3

Узагальнення проведених розрахунків згідно табл. 3.5 свідчить про високу ефективність проекту та доцільність його втілення у досліджуваній консалтинговій компанії.

У широкому розумінні інформаційного забезпечення управління включає поєднання всієї використовуваної інформації, застосування специфічних засобів і методів опрацювання її й діяльність фахівців з аналізу її.

У сфері управління інформаційного забезпечення діяльністю ТОВ «Груп-Консалт» передбачається збір і зберігання інформації, результати аналізу якої слугують основою для оперативного розроблення й реалізації управлінських рішень, своєчасного реагування на зміни ринкового середовища, забезпечення конкурентних переваг в умовах конкуренції й ефективності комерційної

діяльності. Головна мета інформаційного забезпечення полягає у створенні системи показників, які дають змогу кількісно і якісно характеризувати досліджувані об'єкти, а значущість її забезпечується ступенем впливу на зниження фінансових ризиків, підвищення ефективності маркетингу, визначення уподобань споживачів, координацію маркетингової стратегії, реалізацію завдань менеджменту, верифікацію власної інтуїції й припущень.

На практиці інформаційне забезпечення ТОВ «Груп-Консалт» охоплює систему руху і перетворення інформації, включаючи класифікаційні переліки всіх даних, методи кодування їх, зберігання й передачі. Автоматизація інформаційного забезпечення спрямована на використання технічних засобів управління для постачання потрібної інформації відповідним органам з такою метою:

по-перше, організації безперервного процесу збирання, опрацювання, зберігання, пошуку й відображення інформації, а також передавання її на різні рівні управління, кожен із яких потребує різної інформації, відповідно до завдань, які він виконує;

по-друге, високої надійності й ймовірності інформації згідно з установленими вимогами щодо її збирання й опрацювання на кожному з рівнів (стратегічний, тактичний, операційний) управління.

3.2 Обґрунтування економічної ефективності на основі застосування параметрів медіа-планування: інформаційний підхід

Для оптимізації інформаційного забезпечення управління товариством важливою є насамперед інформація про потреби споживачів, наявність ринкових товарних ніш, конкурентів на обраному напрямі діяльності, стан фінансових ресурсів.

Інформація про потреби і наявність ринкових ніш, як правило, збирається шляхом проведення маркетингових досліджень. Певна частина цієї інформації використовується для подальших аналітичних досліджень і формування

можливих стратегій розвитку ТОВ «Груп-Консалт». Інформаційний потік обробленої й підготовленої для прийняття управлінських рішень інформації надходить керівництву організації.

Компонентами системи інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт» є підсистеми внутрішньої інформації підприємства, маркетингової розвідки, дослідження й аналітики. Внутрішня інформація базується на облікових даних, які збираються кожним підрозділом для забезпечення його діяльності. Підсистема інформаційн компоненти товариства наповнюється з різних джерел (від замовників продукції, постачальників обладнання, конкурентів, посередників, а також з друкованих видань, реклами, Інтернету) й утворює інформаційний потік, що відображає динаміку зовнішнього середовища. Інформація, що надходить від цієї підсистеми, дає змогу менеджерам постійно відстежувати стан ринку, процеси і явища, що можуть вплинути на розвиток ТОВ «Груп-Консалт» у майбутньому.

Тому на основі вище описаного, на нашу думку, доцільним буде сформувати Інтернет-сайт з метою інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт» за його допомогою можна охарактеризувати весь перелік послуг досліджуваного товариства.

Споживачам подобається складені матеріали таким чином, щоб вони могли їх легко передивлятися і вибирати необхідну інформацію, яка відноситься до окремих видів послуг. Потрібно комплектувати якісно і точно, прибираючи зайву інформацію.

Необхідно пам'ятати: кожна частина рекламного зображення використовується для сильного і добре націленого враження. Інтернет-сайт буде відповідати всім цим вимогам.

Для зручної комплектації тесту треба визначити такі головні частини інтернет-сайту, такі як «компанія», «послуги», «інформація». Розділити розділи необхідно за допомогою розділяючих вкладок. Можна використовувати великі букви для виділення заголовків на таких сторінках. Крім того все повинно бути зроблено в кольоровій гамі і сприятливого впливу на потенційних покупців.

Для економічної інформації потрібно включити «додатки». Також спочатку треба красиво оформити сторінку, яка буде відображати «зміст» інтернет-сайту, щоб було краще орієнтуватися у включених в нього матеріалах.

Необхідні також додатки інтернет-сайту оформити з різноманітними інформаційним забезпеченням, фотографіями та іншими наочними матеріалами.

В «додатках» можна використати для ілюстрації подати вирізану рекламу з журналів і газет. Це дасть можливість продемонструвати клієнтам, що ТОВ «Груп-Консалт» користуються попитом.

На розробку і впровадження Інтернет-сайту ТОВ «Груп-Консалт» прогнозується витратити 36000 грн.

На основі Інтернет-сайту пропонується розробити презентаційного каталогу ТОВ «Груп-Консалт» витрати становитимуть 4200 грн.

Розкруткою сайту буде займатись спеціалізована компанія. Користувачами інформації будуть фізичні та юридичні особи, які мають потребу послугах у сфері охорони праці та проведення експертизи ТОВ «Груп-Консалт» (табл. 3.6).

Таблиця 3.6 – Кошторис витрат розміщення Internet-сайту ТОВ «Груп-Консалт», 2024 р.

Найменування показника	Вартість послуг, грн.
Web-адреса: http://www.konsalt.net.ua	
1. Розміщення інформації на сервері провайдера в тому числі:	3500
– підтримання 1 сторінки в місяць	2000
– підтримання представництва, в місяць	1500
2. Розміщення та підтримка www-сервера	10800
3. Створення, дизайн web-сторінки	21700
Бюджет витрат:	36000

На основі даної таблиці зрозуміло, річні витрати на розміщення

інформації на сервері провайдера становитимуть планує терміном на 9 місяців $3500 \cdot 9 + 10800 = 42300$ грн.), а сукупні витрати на розробку проекту Інтернет сайту 64000 грн.

Оцінка та відбір проекту розробки Інтернет-сайту ТОВ «Груп-Консалт» здійснюється за показниками ефективності віддачі капітальних вкладень: чистої теперішньої вартості, індексу прибутковості, строку окупності.

Економічна ефективність визначається різницею між річним приростом прибутку у зв'язку з функціонуванням даного проекту та витратами на її створення.

Вибираємо наступну задачу для виконання обчислень з використанням ЕОМ: розрахунок величини економічного ефекту.

Вибираємо в якості засобу рішення задачі програмний продукт «Ехсел». Даний програмний продукт дозволяє вирішити поставлену задачу шляхом створення відповідної програми. Даний коефіцієнт розраховується за формулою:

$$E_{річ} = Пб - С \quad (3.5)$$

де $Пб$ – отриманий прибуток, внаслідок проведення певних заходів;

$С$ – капіталовкладення в даний проект.

Побудуємо таблицю вхідних і вихідних даних (табл. 3.7).

Таблиця 3.7 – Вхідні дані для розрахунку коефіцієнта економічної ефективності проектних рішень ТОВ «Груп-Консалт»

Вхідні дані	Значення	Іден-тифікатор
Отриманий прибуток, внаслідок проведення певних заходів, тис.грн.	220,5	$Пб$
Капіталовкладення в даний проект, тис.грн.	64,0	$С$
Вихідні дані		
Економічний ефект		$E_{річ}$

Отже, план рішення задачі матиме наступний вигляд

1. Побудова загального вигляду таблиці рішення задачі.
2. Заповнення комірок вхідними даними
3. Створення електронного коду реалізації формул рішення
4. Розміщення електронного коду формул розрахунку економічного ефекту.

5. Створення залежної таблиці вихідних даних для побудови діаграми.

6. Побудова активної діаграми по відповідній таблиці вихідних даних.

Будуємо відповідну блок-схему, яка представлена на рис. 3.2.

Пояснення до блок-схеми:

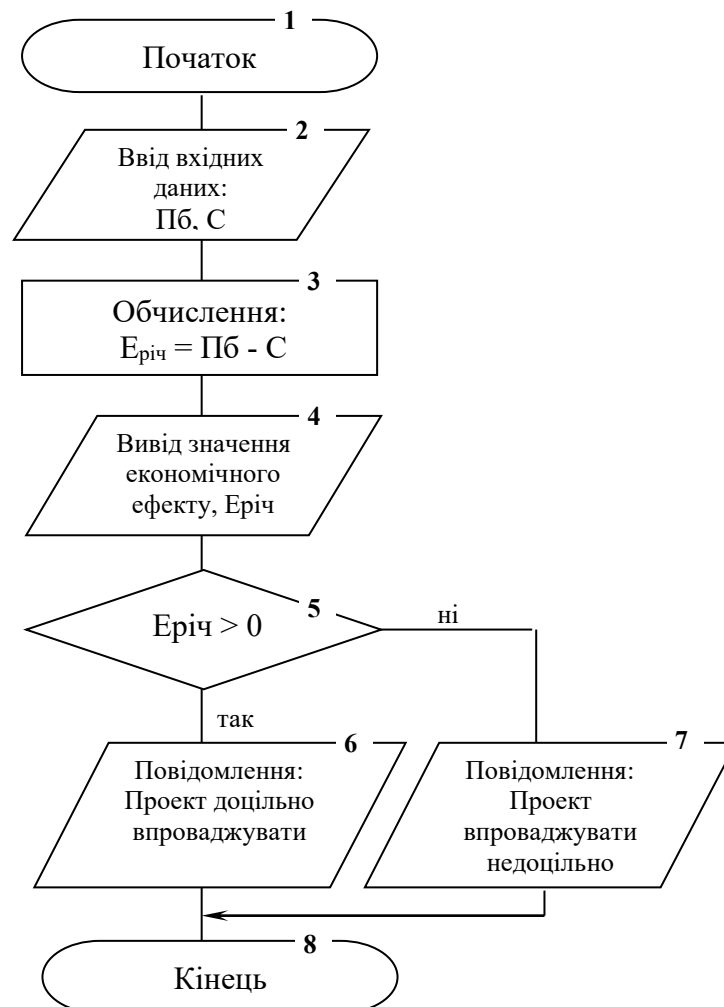

Рисунок 3.2 – Блок-схема рішення задачі

За допомогою введення даних у відповідні комірки електронної таблиці вводяться вхідні дані: отриманий прибуток, внаслідок проведення певних заходів, тис.грн. – *Пб*, капіталовкладення в даний проект, тис.грн – *С* (блок 2). В результуючих комірках вводиться формула розрахунку, за допомогою якої розраховується економічний ефект (блок 3) та виводиться відповідний результат (блок 4). В окремих комірках передбачаємо перевірку умови чи коефіцієнт автономії є більшим за 0 для виведення повідомлень про те чи доцільно впроваджувати даний проект (блок 5). У цих комірках при справдженні або несправдженні умови повинно виводитись відповідне повідомлення (блок 6, 7).

Нами було вибрано програмний продукт «Excel» в якості засобу рішення поставленої задачі. Тому для створенням програмного коду потрібно створити в «Excel» таблицю рішення. В нашому випадку вона буде відповідати таблиці вхідних та вихідних даних (рис. 3.3).

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following data:

		Значення	Індикатор
Вхідні дані			
Отримання прибутку, внаслідок проведення певних заходів, тис.грн.		220,5	Пб
Капіталовкладення в даний проект, тис.грн.		64	С
Вихідні дані			
Економічний ефект		156,5	Еріч

Рисунок 3.3 – Фотографія екрану таблиці для розв’язку задачі

Після розробки таблиці для розв'язку задачі в результуючих комірках С11 потрібно прописати програмний код відповідно до формули рішення:

У комірці С10: $= C7 - C8$

Отже, економічний ефект від впровадження проекту щодо медіапланування становитиме – 156,5 тис.грн. Отримана сума витрат порівнюється з ефектом від упровадження інформаційного забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт». Водночас слід враховувати такі конкурентні переваги, що визначають інформаційне забезпечення управління товариством:

- поглиблене обґрунтування рішень щодо стратегічного й тактичного рівня інформаційного забезпечення управління товариством;
- зменшення ймовірності неврахування важливої інформації;
- полегшення процесу розпізнавання ринкових тенденцій і тестування альтернативних стратегій інформаційного забезпечення за допомогою аналітичного або економетричного моделювання;
- спрощення у процесі створення інтегральних баз даних і порівняння різних інформаційних джерел для аналізу і прогнозу;
- упорядковане переміщення інформації між структурними підрозділами;
- підвищення загального рівня інформатизації фірми;
- вільний доступ до необхідної інформації;
- швидке отримання актуальної, достовірної й повної інформації менеджерами.

Узагальнення проведених розрахунків свідчить про високу ефективність проекту, та доцільність його втілення на підприємстві.

Очевидно, що проведені маркетингові дослідження вимагають значних вкладень, тому ТОВ «Груп-Консалт» необхідно чітко сформулювати ціль і завдання розробки Internet-сайту, визначити ефективне вкладення фінансових ресурсів, вірно сформулювати цілі проведених досліджень, а також обрати ефективні засоби стимулювання збуту.

Досліджуване товариство займається наданням послуг у сфері охорони праці та проведення експертизи. Якісна та ефективна реклама Internet-сайту стає однією з визначальних ознак перспективного розвитку бізнесової діяльності.

Інформаційне забезпечення управління ТОВ «Груп-Консалт» в процесі надання послуг у сфері охорони праці та проведення експертизи базується на таких основних параметрах:

– Якість послуг. Товариство пропонує спектр послуг, які завоювали довіру і прихильність споживачів.

– Широта асортименту. Товариство здійснює ефективну асортиментну політику послуг, пропонуючи споживачам її оптимальну ширину і глибину.

– Ціна. ТОВ «Груп-Консалт» пропонує свої послуги за доступними цінами, а також втілює в життя різноманітні системи знижок.

Обрані точки диференціації (якість товару, ширина асортименту і ціна) будуть покладені в основу медіапланування Internet-сайту ТОВ «Груп-Консалт». Основною ціллю вдосконаленні функціонування Internet-сайту досліджуваного товариства є інформування споживачів про фірму та послуги. Дана ціль була сформована для досягнення загального інформаційного забезпечення підприємства – охоплення більшої частки ринку. Як було досліджено, визначальними точками диференціації, які будуть покладені в основу рекламного звернення, стануть: якість товару, ширина асортименту і ціна. Економічний ефект від впровадження проекту на основі застосування параметрів медіа-планування (створення Інтернет сайту), становитиме – 156,5 тис.грн.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

4.1 Забезпечення проведення ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів

Так, Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» вперше у правовій практиці нашої країни закріпив вимогу до суб'єктів господарської діяльності проводити ідентифікацію об'єктів підвищеної небезпеки та розробляти декларацію безпеки. Будь-який об'єкт, де використовується, виготовляється, переробляється чи транспортується небезпечна речовина вважається таким, що може становити загрозу мешканцям прилеглих територій та навколишньому середовищу, або потенційно небезпечним об'єктом.

Доведено, що для ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки, а всі небезпечні речовини за їх властивостями поділені на 7 категорій: 1) горючі (займисті) гази; 2) горючі рідини; 3) легкозаймисті рідини та горючі рідини, перегріті під тиском; 4) вибухові речовини (ініціюючі (первинні), бризантні (вторинні) та піротехнічні); 5) речовини-окисники; 6) високотоксичні та токсичні речовини; 7) речовини, які становлять небезпеку для довкілля (високотоксичні для водних організмів).

З практичної точки зору, за видами аварій, що можуть статися виходячи з властивостей небезпечних речовин, та за впливом уражальних факторів цих аварій категорії небезпечних речовин об'єднуються в три групи:

– група 1 (вибух) – горючі (займисті) гази, легкозаймисті рідини, горючі рідини, перегріті під тиском, ініціюючі (первинні), бризантні (вторинні) та 122 піротехнічні вибухові речовини, речовини-окисники, речовини, які вступають у бурхливу реакцію з водою з виділенням горючих та/або вибухонебезпечних чи токсичних газів;

– група 2 (пожежа) – горючі (займисті) гази, горючі рідини, легкозаймисті рідини, горючі рідини, перегріті під тиском, речовини-окисники, а також

речовини, які вступають у бурхливу реакцію з водою з виділенням горючих та/або вибухонебезпечних чи токсичних газів;

– група 3 (шкідливі для людей і довкілля) – високотоксичні речовини, токсичні речовини, речовини, які становлять небезпеку для довкілля (високотоксичні для водних організмів), речовини, які становлять небезпеку для довкілля (токсичні для водних організмів) та/або можуть здійснювати довгостроковий негативний вплив на водне середовище, а також речовини, які вступають у бурхливу реакцію з водою з виділенням горючих та/або вибухонебезпечних чи токсичних газів [20, с. 58].

Нормативно-правовий базис регулювання питань ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів:

– Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 №2245-III;

– Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів» від 29.08.2002 р. № 1288;

– Методика ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів, затверджена Наказом МНС України від 23.02.2006 № 98;

– Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів, затверджене наказом МНС України від 18.12.2000 № 338;

– Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019-2010;

– Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, затверджені наказом МНС України від 12 грудня 2012 року № 1400;

– Методика прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті, затверджена наказом МНС України, 27.03.2001 № 73/82/64/122;

– Методика оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 175;

– Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368;

– Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, визначений постановою Кабінетом Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107;

– Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, визнаний постановою Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 808;

– Перелік особливо небезпечних суб'єктів підприємницької діяльності – боржників, припинення діяльності яких потребує проведення спеціальних заходів щодо запобігання заподіяння можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 року № 339;

– Перелік суб'єктів господарювання, галузей та окремих територій, які підлягають постійному та обов'язковому аварійно-рятувальному обслуговуванню на договірній основі, визнаний постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 763;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року №956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки». Основним документом, що регулює питання ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів, є Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», на його основі було розроблено «Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів», після чого МНС України затвердило «Методику ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів». Користуючись цими основними та вказаними вище додатковими нормативними документами, за результатами ідентифікації суб'єкт господарювання складає Повідомлення про результати ідентифікації [21, с. 28].

Порядок проведення ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів (ПНО). Органи виконавчої влади, які відповідають за безпечне функціонування ПНО, територіальні та місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту (Державна служба України з надзвичайних ситуацій – колишнє МНС), відповідно до своїх повноважень встановлюють терміни проведення ідентифікації та вживають заходів щодо забезпечення своєчасності та повноти проведення ідентифікації. Ідентифікацію проводять відповідальні особи об'єктів господарської діяльності. За результатами ідентифікації ПНО складається Повідомлення про результати ідентифікації щодо визначення потенційної небезпеки, яке узгоджується з відповідним місцевим органом державного нагляду у сфері цивільного захисту (ЦЗ). Один примірник Повідомлення залишається на підприємстві, другий примірник надається місцевому органу державного нагляду у сфері ЦЗ для організації обліку і планових перевірок ПНО.

Процедура ідентифікації здійснюється за такими етапами:

1) вибір кодів НС, виникнення яких можливе на об'єкті господарської діяльності, згідно з Класифікацією надзвичайних ситуацій, наведеною у Державному класифікатору ДК 019-2010;

2) аналіз показників ознак НС, вибраних на попередньому етапі та визначення їх порогових значень з використанням Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій, затверджених наказом МНС України від 12 грудня 2012 року №1400;

3) виявлення за результатами аналізу джерел небезпеки, які при певних умовах (аварії, порушення режиму експлуатації, виникнення природних небезпечних явищ тощо) можуть стати причиною виникнення НС;

4) визначення видів небезпеки для кожного з виявлених джерел небезпеки;

5) визначення переліку небезпечних речовин, що використовуються на об'єкті господарської діяльності, їх кількості та класу небезпеки за допомогою нормативних документів у сфері визначення небезпечних речовин;

б) оцінка на підставі отриманих даних зони поширення НС, які можуть ініціювати кожен з виявлених джерел небезпеки за допомогою Методики прогнозування наслідків вилливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті, затвердженої наказом МНС України, 27.03.2001 № 73/82/64/122;

7) оцінка можливих наслідків НС для кожного з джерел небезпеки (кількість загиблих, постраждалих, тих, яким порушено умови життєдіяльності, матеріальні збитки) з використанням Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 175;

8) встановлення максимально можливих рівнів НС для кожного з джерел небезпеки згідно з Порядком класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368; Тобто для встановлення рівня можливих НС необхідно визначити: територіальне поширення імовірних НС; кількість осіб, що можуть постраждати від впливу наслідків можливих НС; кількість осіб, яким можуть бути порушені умови життєдіяльності у результаті можливої аварії на об'єкті; збитки від наслідків можливих НС. Об'єкт господарської діяльності визнається потенційно небезпечним за умови наявності у його складі хоча б одного джерела небезпеки, здатного ініціювати НС місцевого, регіонального або державного рівнів;

9) визначення державних (галузевих) реєстрів (кадастрів), в яких зареєстровано або необхідно зареєструвати об'єкт господарської діяльності з використанням Переліку затверджених державних (галузевих) реєстрів України для обліку небезпечних об'єктів;

10) визначення відповідності об'єкта діючим нормативно-правовим актам у сфері визначення небезпечних об'єктів [21, с. 120].

4.2 Основні завдання в галузі охорони праці

Одним з найбільш актуальних питань, які хвилюють людство сьогодні, є проблема охорони природи і раціональне використання природних ресурсів.

Швидкі темпи науково технічного прогресу призводять до загострення цієї проблеми, яку більшість вчених планети схильні розглядати як проблему взаємодії в системі «суспільство-навколишнє середовище».

Відповідно до Закону України «Про охорону праці» (ст.44) державний нагляд за додержанням законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці здійснюють: комітет по нагляду за охороною праці України; державний комітет України з ядерної та раціональної безпеки; органи державного пожежного нагляду управління пожежної охорони Міністерства Внутрішніх справ України; органи та заклади санітарно–епідемічної служби Міністерство охорони здоров'я України.

Державна політика в галузі охорони праці базується на таких принципах, що впливають зі статті 43 Конституції України:

- пріоритету життя і здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності підприємства;
- комплексного розв'язання завдань охорони праці на основі національних програм з цих питань та з урахуванням інших напрямків економічної і соціальної політики;
- соціального захисту працівників, повного відшкодування шкоди особам, які потерпіли від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань;
- встановлення єдиних нормативів з охорони праці для всіх підприємств, незалежно від форм власності і видів їх діяльності;
- використання економічних методів управління охороною праці, проведення політики пільгового оподаткування, що сприяє створенню безпечних і нешкідливих умов праці, участі держави у фінансуванні заходів;
- здійснення навчання населення, професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників з питань охорони праці;
- забезпечення координації діяльності державних органів, установ, організацій та об'єднань громадян, що вирішують різні проблеми охорони здоров'я, гігієни та безпеки праці, а також співробітництва і проведення

консультацій між власниками та працівниками, між усіма соціальними групами при прийнятті рішень з охорони праці на місцевому та державному рівнях;

– міжнародного співробітництва в галузі охорони праці, використання світового досвіду організації роботи щодо поліпшення умов і підвищення безпеки праці [21, с. 68-70].

Виходячи із загальних завдань охорони праці, визначимо конкретні цілі, які слід досягнути: забезпечити належних, безпечних і здорових умов праці; забезпечити утримання в належному стані виробничого устаткування, будівель і споруд; забезпечити страхування працівників від нещасного випадку на виробництві та профзахворювання. Основними причинами виробничого травматизму та профзахворювання на підприємстві є: порушення вимог інструкцій, правил, норм, стандартів; старіння основних виробничих фондів, знос яких сягає 50 % і більше; помітне скорочення обсягів капітального і профілактичного ремонту промислових будівель, споруд, машин та обладнання; недосконалість захисних загороджень; підвищені рівні шуму; небережність; помилкові дії внаслідок втоми працівника через надмірну важкість і напруженість роботи; підвищений (вище ГДК) вміст в повітрі робочих зон шкідливих речовин. Для зниження травматизму працівників забезпечують спецодягом та засобами захисту від шуму: бірюши, навушники. На працюючому обладнанні встановлюють допоміжні засоби захисту від виробничих травм [22, с. 55-57].

ВИСНОВКИ

У даній бакалаврській роботі представлено вирішення наукової проблематики інформаційного забезпечення управління підприємством. В рамках цього дослідження розроблено теоретико-практичний базис щодо удосконалення інформаційного забезпечення управління підприємством. В результаті проведеного дослідження було отримано низку теоретичних та методичних результатів.

На основі теоретичних досліджень встановлено, що інформаційне забезпечення трактується як сукупність засобів, методів і способів, інформаційних ресурсів та потоків. Доведено, що інформаційне забезпечення складається із сукупності системи показників. Так, дані системи можуть класифікуватись за певними критеріями, а саме: потоків інформації – варіантів організації документообігу; систем кодування та класифікації інформації; уніфікованої системи документації; інформаційних масивів (файлів), що зберігаються на машинних носіях з різним ступенем організації.

Виділяють чотири основні складові в системі інформаційного забезпечення управління підприємством: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення. На основі проведених досліджень встановлено, що базовими етапами циркуляції інформаційних потоків в управлінні підприємствами слід визначити такі основні етапи: підготовчий; обчислювальний; споживання.

Встановлено, що основними задачами інформаційного забезпечення процесу управління полягають в наступному: задоволення інформаційних потреб керівників органів; визначення і відбір джерел інформації; правильна інтерпретація і систематизація отриманих даних; перевірка достовірності, повноти даних; надання даних у єдиному і зручному для сприйняття інформації; багаторазове використання отриманої інформації; постійне оновлення даних.

Доведено, що процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання поставлених завдань потрібно використовувати якісно організовану інформаційну систему, в якій важливу роль відіграє обліково-аналітична інформація як єдиний інтегрований інформаційний потік. Дана інформація максимально адаптується до потреб користувача при наданні оцінки фінансового стану, інвестиційного потенціалу та перспектив розвитку підприємства.

З практичної точки зору, впровадженню ефективних інформаційних систем менеджменту сприяють: здешевлення автоматизованих функцій обробки інформації, удосконалення комп'ютерної техніки, зростання її продуктивності і потужності, що сприяє створенню ефективних програм з елементами штучного інтелекту; створення такої мережі обробки даних, яка буде забезпечувати оперативність, керованість, обґрунтованість, економічність й адаптивність до конкретних умов.

В даній науковій роботі було здійснено дослідження на прикладі ТОВ «Груп-Консалт». Слід відзначити, що основною метою діяльності товариства – є навчання та перевірка знань з охорони праці, а також проведення технічного огляду та експертиз. Адже, будь-який виробничий процес передбачає виконання різного виду робіт. Тому важливо чітко та якісно скласти план робіт, а також убезпечити працівників від шкідливих чи небезпечних факторів. Якщо знехтувати правилами охорони праці то є великий ризик отримання травм працівниками. Саме тому важливо, щоб працівники та керівники чітко знали вимоги законодавства, правила охорони праці, а також вміли вберегти себе та своїх колег від усіх небезпечних чинників, які можуть виникнути на їхній ділянці робіт.

Проведені розрахунки дали можливість відзначити, що у звітному періоді ТОВ «Груп-Консалт» була на вищому рівні порівняно із попереднім періодом в умовах воєнного стану. Це свідчить про те, що обсяг реалізації даних послуг компанії у 2022 р. становив 12527,1 тис.грн., а у 2023 р. – 15692,1 тис.грн., тобто зростання відбулося на 25,3 %. Щодо оцінки чистого прибутку то варто

відзначити, що діяльність товариства було досягнуто у 2022 р. у розмірі 766,61 тис.грн., що більше на 127,1 тис.грн. (47,1 %) і в загальному підсумку становило 893,72. А також, загалом згідно проведених розрахунків відбулося зростання елементів операційних витрат на 6,4% або на 1719,6 тис.грн. Найбільша частка у загальній структурі становить зростання матеріальних витрат на 471,5 тис.грн. (4,9%) за аналізовані періоди.

На практиці інформаційне забезпечення ТОВ «Груп-Консалт» охоплює систему руху і перетворення інформації, включаючи класифікаційні переліки всіх даних, методи кодування їх, зберігання й передачі. Автоматизація інформаційного забезпечення спрямована на використання технічних засобів управління для постачання потрібної інформації відповідним органам з такою метою: організації безперервного процесу збирання, опрацювання, зберігання, пошуку й відображення інформації; високої надійності й ймовірності інформації згідно з установленими вимогами щодо її збирання й опрацювання на кожному з рівнів (стратегічний, тактичний, операційний) управління.

Основною метою нашої проєктної пропозиції є проведення маркетингових досліджень з метою визначення особливостей клієнтів, їхніх потреб. Водночас найважливішими напрямками ТОВ «Груп-Консалт» вважаються дослідження ринку, споживачів, конкурентів, послуг, цін, товарообігу, системи стимулювання збуту і реклами, внутрішнього середовища підприємства. Ці дослідження дають можливість отримати релевантну, точну і своєчасну інформацію, підвищити якість управлінських рішень і розробити адекватні стратегії. Загальні витрати даних маркетингових досліджень складають – 95800 грн., термін окупності – 1,6, Індекс прибутковості – 2,3.

Наступною нашою проєктною пропозицією удосконалення параметрів медіа-планування ТОВ «Груп-Консалт». Основною ціллю вдосконалення функціонування Internet-сайту досліджуваного товариства є інформування споживачів про фірму та послуги. Дана ціль була сформована для досягнення загального інформаційного забезпечення підприємства – охоплення більшої частки ринку. Як було досліджено, визначальними точками диференціації, які

будуть покладені в основу рекламного звернення, стануть: якість товару, ширина асортименту і ціна. Економічний ефект від впровадження проекту на основі застосування параметрів медіа-планування (створення Інтернет сайту), становитиме – 156,5 тис.грн.

Отже, сучасний розвиток цифрових технологій має неупереджений вплив на бізнесовий світ, тому актуальною є проблема створення інформаційного забезпечення управління підприємством. Нові можливості дадуть змогу підприємствам протистояти сучасним викликам та сформуванню нових перспектив для подальшого зростання, а саме: диверсифікація видів діяльності, збільшення кола основних партнерів, співпраця з різноманітними учасниками бізнес-процесів, збільшення ресурсної бази, оптимізація структури витрат, гармонізація потоків надходження доходів, оптимізація каналів збуту та ланцюгів комунікацій, розширення джерел та спектру формування пропозицій, збільшення сегментів споживачів, зростання клієнтської прихильності, розвиток інших напрямів діяльності.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гарматюк О., Брикса В. Комунікаційні технології в умовах сучасного розвитку. Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції „Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства“, 11 листопада 2020. Тернопіль: ТНТУ, 2020. С. 57-58.
2. Гойчук О.І. Інформаційне забезпечення підприємства: навч. посібник. К.: ІАЕ. 2010. 467 с.
3. Голубков Е.П. Маркетингові дослідження. Теорія і методологія. К.: АСК, 2012. 221 с.
4. Гребешков О.В. Інформаційне забезпечення діяльності підприємства: інформаційні джерела та джерела їх задоволення. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. №6. С.205-208.
5. Денисенко М.П. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. Економіка та держава. 2020. №7. с.19-24.
6. Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В. Інформаційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2019. № 647. С. 43–49.
7. Дубовіч І. А. Теоретико-методичні та практичні засади ризику в системі оцінки небезпек. Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Вип. 24.3. С. 64-70.
8. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво. К.: Україна. 2012. 320с.
9. Економіка підприємства: Навч. посіб. К.: Знання – Прес. 2015. 335 с.
10. Житна І.П. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств. К.: Вища школа. 2014. 191 с.
11. Жовковська Т. Т. Інформаційні інструменти впливу на поведінку споживача. Інноваційна економіка : Всеукр. науково-виробничий журнал. Тернопіль. 2022. №12 (36). С. 200-208.

- 12.Зарівняк І. І. Вихідні передумови та порядок розробки моделі управління ризиками в маркетинговій діяльності. Вісник національного університету “Львівська політехніка”. 2018. №472. С.55-61.
- 13.Заремба В. П. Інтегрована система організаційних механізмів маркетингового управління діяльністю підприємств. Інвестиції: практика та досвід : наук. журнал. 2018. № 15. С. 82 – 87.
- 14.Заремба В. П. Концепція організації інформаційного управління діяльністю підприємств. Агросвіт : наук. журнал. 2022. № 18. С. 57-62.
- 15.Корольчук О. П. Маркетинг. Ситуаційні, творчі та контрольні завдання: Практикум. К.: Київ.нац.торг.-екон. Ун-т. 2015. 259 с.
- 16.Крикавський Є. Промисловий маркетинг. Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”. 2010. 472 с.
- 17.Матвійчук-Сосніна Н. Розвиток маркетингових комунікацій в Інтернет-просторі України. Маркетинг в Україні. 2015. №6. С. 14-16.
- 18.Окландер М. А. Інформаційна система підприємства. О.: “Астропринт”. 2020. 330 с.
- 19.Петренко С.М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія. Львів: Терно-друк, 2021. 290 с.
- 20.Прокопенко О.В. Дослідження впливу надзвичайних ситуацій: мотиваційний підхід: Монографія. Суми: Університетська книга. 2018. 392 с.
- 21.Мороз В.М. Охорона праці. Вінниця. НОВА КНИГА. 2015. 544 с.
- 22.Логвіна Ю. М. Сутність та значення інтегрованої системи інформаційного управління маркетинговою діяльністю підприємств. Торгівля і ринок України : темат. зб. наук. пр. Донецьк : ДонНУЕТ. 2016. Вип. 33. С. 41-50.
- 23.Пересадько Г.О. Аналіз маркетингової політики просування та збуту продукції підприємства. Механізм регулювання економіки. Міжнародний науковий журнал. 2018. Т. 3, № 3 (48). С. 72-80.
- 24.Павленко А. Ф. Маркетинг: посібник. 2-е, доп. і випр. К.: КНЕУ. 2017. 106 с.

25. Полянська А. С. Застосування стратегічного та оперативного аналізу для контролю збутової діяльності на промисловому підприємстві. Вісник національного університету “Львівська політехніка”. 2016. №552. С. 127-132.
26. Прауде В. Р. Маркетинг. К.: Вища школа. 2010. 256 с.
27. Старостіна А.О. Маркетинг: Навч. посіб. К.: НАУ. 2001. 204 с.
28. Тараненко О.О. Чинники впливу інформаційного забезпечення підприємницьких структур. Економічний простір. 2018. №64. С. 126-131.
29. Фатюха В..В. Інформаційна база прийняття управлінських рішень у фінансовому менеджменті. Економіка : Проблеми теорії та практики. 2006. Вип. 211, Ч. 2 С. 478–484.
30. Фоломкіна І. С. Оцінка ключових компетенцій підприємства щодо маркетингового управління реалізацією його стратегій. Вісник прикладної економіки. 2020. №6. С. 99-107.

КОДИ

01

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУПідприємство ТОВ «Груп-Консалт»

Територія _____

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання приватна

за КОПФГ

Вид економічної діяльності _____

за КВЕД

Середня кількість працівників _____

Адреса, телефон Тернопільська обл., м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 3а

Одиниця виміру: тис. грн.

Складено:

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 1-е січня 2024 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1,6	1,0
первісна вартість	1001	4,5	4,5
накопичена амортизація	1002	(2,9)	(3,5)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	298,3	305,6
Основні засоби	1010	1271,1	2650,0
первісна вартість	1011	1450,6	3005,6
знос	1012	(362,6)	(841,6)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	69,3	69,3
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	5460,9	6881,1
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	9469,3	10517,7
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1553,9	1705,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	183,4	223,7
з бюджетом	1135	0,7	3,3
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	106,9	119,4
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	568,6	30,3
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	290,2	353,0
Усього за розділом II	1195	12253,0	12952,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	15713,9	19833,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	453,4	453,4
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	12975,3	12975,3
Резервний капітал	1415	31,2	31,2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1801,7)	1936,8
Неоплачений капітал	1425	(250,0)	(5,0)
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	11408,2	15418,7
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2581,9	2654,8
товари, роботи, послуги	1615	12032,0	1006,8
розрахунками з бюджетом	1620	164,0	157,2
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	144,5	165,3
розрахунками з оплати праці	1630	299,8	412,2
Поточні забезпечення	1660	12,3	18,6
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	4305,7	4414,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900	15713,9	19833,6

Керівник _____ Гичка П.Є. _____
(підпис)

Головний бухгалтер _____ Повшик А. Н. _____
(підпис)

Підприємство ТОВ «Груп-Консалт»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
		01

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15692,1	12527,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	14602,2	9928,8
Валовий:			
прибуток	2090	1089,9	902,5
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	(102,9)	(106,7)
Витрати на збут	2150	(90,9)	(52,2)
Інші операційні витрати	2180	(1,3)	(1,1)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1856,5	734,91
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	1,2	1,7
Інші доходи	2240	0,3	0,2
Фінансові витрати	2250	1,5	1,9
Втрати від участі в капіталі	2255	(1,2)	(1,7)
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	893,72	736,61
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	893,72	766,61
збиток	2355		

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	893,72	736,61

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8366,2	7894,7
Витрати на оплату праці	2505	6423,6	6145,7
Відрахування на соціальні заходи	2510	2267,1	1956,7
Амортизація	2515	7842,5	7523,1
Інші операційні витрати	2520	3696,6	3356,2
Разом	2550	28596,0	26876,4

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник _____ Гичка П.Є.
(підпис)

Головний бухгалтер _____ Повшик А. Н.
(підпис)